

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Tractatvs De Ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

TRACTATVS
DE ORDINE.

DIFFICULTAS PRIMA.

Quid, & quotuplex sit Ordo.

CIRCA prius, nomen *Ordo*, quod varie accipitur, per anonomasiam & appropriacionem quamdam significat certum quemdam gradum & statum eorum, qui ad certa officia Ecclesiastica consecratur. *Ordo* ergo dicto nomine per anonomasiam significatus, est gradus eminentis in Ecclesia Dei, qui supra laicos ascendit ad officium aliquod Ecclesiasticum, ordinatum ad Sacrificium Missae peragendum, sacro seu Ecclesiastico ritu collatus, & stabilis pro vita iniciati.

Circa posterius haec retici nostri temporis tenent, in Ecclesia tantum esse tres ordines, nempe *Episcopatus*, *Presbyteratus*, & *Diaconatus*: & reliqua officia quia sunt in Ecclesia, non esse Ordines Ecclesiasticos, quia tantum in tribus praedictis conueniunt generaliter Patres; & reliqua, excepto officio Exorcista, possunt a laicis non consecratis exerceri.

Catholici tamen conuenienter in Ecclesia esse se-
p̄te Ordines Ecclesiasticos, nempe *Ostiaratus*, *Le-
ctoratus*, *Exorcistatus*, *Acolythatus*, *Subdiaconatus*,
Diaconatus, & *Presbyteratus*; quorum mentionem
faciunt Clemens Epist. 2. ad fratrem Dominum, Ignatius
Epist. ad Antioch. Cornelius Papa ad Fabia-
num Antioch. & Caius Epist. ad Felicem: & quod
ordines *Presbyteratus* & *Diaconatus* constat ex
Scriptura, ut postea videbimus; & quod omnes
prædictos definitur in Tridentino tell. 2. c. 2.

Et quo ad eos omnes constat ratione: quia omnes septem sunt gradus eminentes, quibus in Ecclesia supra laicos ascenditur ad officia Ecclesiastica, ad Sacrificium Missæ ordinata ritu Ecclesiastico stabiliter collati; ergo. Et in primis, quod eis omnibus ascendatur ad officia ordinata ad Sacrificium Missæ, constat: quia officium Presbyteri immediatè ordinatur ad Sacrificium Missæ conficiendum; & officia Diaconi & Subdiaconi, ad assistendum & ministrandum in altari Presbytero sacrificanti; & officium Acolythi, ad subministrandum ampullas, & ceroes deferendos; & officium Exorcista, ad expellendos demones ab obsecris, quo apti redduntur ut Sacrificium Missæ intersint; & officium Lectoris, ad legendum sacram Scripturam, ut media lectio excite animas assistentium, ut debita reverentia Sacrificio Missæ alitantur; & officium Ostiariorum, ut solos dignos ad assistendum admittantur. Deinde quod omnes septem predicti gradus ritu Ecclesiastico stabiliter pro vita initiati conferantur, constat, & patet.

Quod verò nonnulli ex Patribus non numerent omnes prædictos Ordines, nō facit hæreticos; quia si aliquos numerant omittentes reliquos, non intendunt omnes Ordines Ecclesiasticos numerare: & non defūcti Patres, qui omnes septē numerent,

Quod vero officia minorum Ordinum, excepto Exorcista, iam etiam exerceantur a mere laicis, provenit, quia saepe defunt ordinati qui illa possent commodè obire, & non quia potestas ritè concessa ad eorum actus non sit Oido Ecclesiasticus.

DIFFICVLTAS IL

*Vtrum Ordines Ecclesiastici sint plures,
quam dicti septem.*

Maior in 4. d. 24. q. 1. *Caietanus to. i. Opus tract. ii. Altisiodorensis l. 4. Summe tract. q. 1. E. ckius Homil. de Ordin. Angelus v. Ordine, n. 1. & nonnulli alij apud Valentian. diff. 9. q. 1. pun. 2. *Sebastianus Cesar q. 3. Proem. & nonnulli alij Canonista apud Nauarum c. 22. n. 18. & plures alij, docent, Ordines Ecclesiasticos esse plures quam dictos septem. Autores tamē huius sententiae non conueniunt in assignando numerum, vel in assignando Ordinem vel ordines præter dictis septem: quia alij existimant, Ordines Ecclesiasticos esse octo, & ex his Doctoribus quidam dictis septem addunt *primam tonsuram*; quidam vero *Episcopatum*. Alij vero existimant, Ordines Ecclesiasticos esse nouem, & ex his Doctoribus quidam dictis septem addunt *Episcopatum* & *Archiepiscopatum*; quidam vero *primam tonsuram* & *Episcopatum*. Alij existimant esse decem, & dictis septem addunt *primam tonsuram*, *officium Cantoris*, & *Episcopatum*.**

Et in primis, quod prima tonsura sit Ordo Ecclesiasticus, indicatur in cap. *Cum contingat*, de fata & qualitate ordinandorum, dum prima tonsura appellatur ordo Clericatus, & ex Mota proprio Sixti V. edito anno 1588: contra male promoto, vbi primam tonsuram appellat characterem clericalem. Deinde quod officium Cantoris in Ecclesia sitetia Ordo, constare videtur ex eo, quod in Pontificali Romano ponitur ordinatio *Psalmista* Cantoris, & distincta ab alijs ordinacionibus. Ratione quoque probari videtur, quia officium Cantoris in Ecclesia est gradus quidam, quo quis in Ecclesia constituitur supra laicos ad pfallendum; und & supra prima tonsura initiatos, & qui ritu Ecclesiastico conferriri potest, vi patet ex Pontificali Romano. Et tandem quod Episcopatus sit Ordo Ecclesiasticus, constabat ex Difficultate sequenti.

mati cè loquatur contra haereticos, qui aliquos Ordines ex dictis septem admittebant, & aliquos negabant, diminutam doctrinā traderet, non numerando omnes. Quod etiam constat, difcurrendo per omnia alia officia, quibus ratio ordinis conuincere videtur.

Et in primis, quod prima tonsura non sit Ordo Ecclesiasticus, supponit Tridentinum vbi suprā, dum, postquā dixit, plures esse in Ecclesia. De ministeriorum ordines qui Sacerdotio deferuunt, subdit, ita illos esse distributos, ut qui iam clericali tonsura insigniti sunt, per minores ad maiores ascendant. Vbi supponit, primam tonsuram presupponi ad Ordines minores & maiores. Et ratione constat, quia prima tonsura non est potestas ad ministrandum & deferuendum in Sacrificio Missæ, ad quod omnes Ordines Ecclesiastici instituti sunt, ut indicat Tridentinum less. 23. c. 1. & 2. & ex se patet, sed tantum est destinatio & deputatio, qua quis tamquam apus deputatur, ut possit ascendere ad gradum & ordinem Ecclesiasticum, ob quod a Sisto V.

dicitur character clericalis, sed non dicitur Sacramentalis; ergo non est Ordo Ecclesiasticus, etiam si ex eo, quod sit destinatio ut quis possit ordinari, sit aliquo modo gradus eminēs in Ecclesia supra alios fideles; & ob id prima tonsura in dicto c. Cum contingat, dicitur Ordo clericalis, sumptus iste pro statu clericali, & pro dicto aliqui gradus; & in eo sensu collatio illius in pontificali dicitur ordinatio.

Quod verò officium cantandi in Ecclesia non sit nun Ordo Ecclesiasticus, constat ex eo, quod nunc, si conferatur, non conferatur ritu Ecclesiastico, sed tantum quibusdā verbis, ut ex Pontificali constat, neque stabili modo. Et quod neq; nunc neque antiquitus fuerit Ordo Ecclesiasticus, constat ex eo, quod non sit potestas aliqua ad deferuendum Sacrificio, sed tantum ad canendum in choro; & ideo in Pontificali, quamvis collatio officiorum ab officio Episcopi, vñque ad officium Ostiarij appellatur ordinatio, non verò collatio officij Cantoris: a Clemente autem Romano lib. 3. Constit. Apost. cap. 11. & can. 27. Apostolorum, collatio officij Cantoris dicitur ordinatio latè, quia erat collatio officij Ecclesiastici, & forsan fiebat ritu Ecclesiastico, & modo stabili.

Et quod officium laborantium, seu fossoriorum, & sepelientium mortuos, non sit Ordo Ecclesiasticus, certum est: quia modò non conferatur ritu Ecclesiastico, neq; itabili modo. Et quod neq; modò neq; antiquitus fuerit, constat, quia non est neq; sicut potestas aliqua ad deferuendum Sacrificio Missæ.

Et tandem, quod nullum aliud officium Ecclesiasticum sit neq; fuerit Ordo Ecclesiasticus, probatur, quia nullum aliud officium Ecclesiasticum est, neq; constat fuisse potestas ad deferuendum Sacrificio Missæ, neque conferatur, neque constat fuisse collatum ritu aliquo Ecclesiastico, neque stabili modo.

Potestas verò Sacerdotis ad absoluendum à peccatis, non tam est Ordo, quām iurisdictio; quia non est in ordine ad Sacrificium Missæ. Dicitamen potest Ordo reducitur, quia est potestas annexa ordinis Sacerdotij ad consecrandum Corpus & Sanguinem Christi, & eum Ordinem supponens; & ob eamdem rationē potestas ordinaria conficiendi reliqua Sacra menta, excepto Ordine & Matrimonio, dicit potest Ordo reducitur: quia etiam supponit Ordinem ad consecrandum Corpus & Sanguinem Christi, & ei annexatur.

DIFFICULTAS III.

Vtrum Episcopatus sit Ordo Ecclesiasticus.

Supponimus contra haereticos, Episcopatum esse distinctum à simplici Sacerdotio, saltem tamquam invenientem ab inclusu: in d. & iure diuino, ut dicemus Difficultate sequenti.

Est tamen difficultas, An Episcopatus, prout à Sacerdotio simplici distinctus, & ipsi superadditus, sit Ordo Ecclesiasticus.

Albertus, Sotus q. 1. art. 2. & 3. Albertus, Sotus. Ferrariensis 4. contra Gent. c. 76. Henriquez, 1. 10. Ferrariens. Henriquez. Reginaldus 1. 30. tra. 1. & Bonacina dñ. 8. pun. 1. partem negatiuam tuentur. Primo, quia Episcopatus, prout à simplici Sacerdotio distinctus, non est potestas ad consecrandum, neq; ad ministrandum Sacerdoti conficerant. Secundo, quia alias essent octo Ordines Ecclesiastici. Tertio, quia alias Episcopatus, ut distinctus à Sacerdotio, imprimeret peculiarem characterem.

Altisiodorēs 1. 4. Summæ, tr. 8. q. 1. Maior in 4. Altisiodor. dist. 24. q. 1. Valentia disp. 9. q. 1. par. 4. Valquez Maior. disp. 240. cap. 3. Egidius disp. 20. dub. 2. Adamus Valentia. Valquez. Egidius. firmatus a merito tradunt, quam non leuiter indicat Adamus. Tridentinum less. 23. c. 4. & eam exprimit Anacle. Betanus. Papæ Epist. 3. c. 1. Et ratione constat, quia Episcopatus, prout à simplici Sacerdotio distinctus, & ipsi superadditus, est gradus quidam & potestas in Ecclesia Dei, ritu Ecclesiastico & modo stabili collata in ordine ad Sacrificium Missæ, nempe ad efficiendos Sacerdotes potentes in altari sacrificare, & alios ministros Sacrificio Missæ deservientes. Ergo verè & strictè est Ordo Ecclesiasticus. Ex quo constat ad primam rationem aduersariorum.

Ad secundam respondemus, quod quamvis Episcopatus, prout à simplici Sacerdotio distinctus, sit Ordo Ecclesiasticus, non tamen sunt octo Ordines, quia ut sic distinctus, non est Ordo totalis, taliter distinctus à simplici Sacerdotio, sed tantum partialis ab ipso partialiter distinctus, quia ex Episcopatu ut sic, & ex simplici Sacerdotio, integratur & perficitur unum Sacerdotium; quia Episcopatus, ut distinctus à simplici Sacerdotio, est Ordo comprens & perficiens Ordinem Sacerdotij, eo modo, quo potestas absoluendi à peccatis superaddita potestati consecrandi, compleat & perficit simplex Sacerdotium; quia sicut potestas ab absoluendi, ita necessariò ex institutione Christi præsupponit potestam consecrandi, ut hac non præsupposita, neque illa validè conferri; ita etiam potestas efficiendi Sacerdotes ita necessariò præsupponit Ordinem & potestam simplicis Sacerdotij, ut hac non præsupposita, neque illa validè conferri; quia Episcopus est Sacerdos perfectus, secundus, & potens alios Sacerdotes creare, & ideo Episcopus comparatur cù simplici Sacerdote, sicut vir perfectus potens generare, cum iuene nonnullū potente.

Et ad tertiam eadem proportione respondemus, per Episcopatum imprimi characterem partialiter distinctū à charactere Sacerdotis ad absoluendum à peccatis, & à charactere ad consecrandū: ex quibus tribus, quasi ex partibus integrantibus, integratur unus totalis character Sacerdotis perfecti, ita tamen, ut character ad efficiendos Sacerdotes nequeat validè imprimi, non præsuppositis duobus primis, sicut neque character ad absoluendum, non

non præsupposito charactere ad consecrandum, quamvis omnes hi tres possint imprimi absq; characteribus inferiorum Ordinum.

Addimus, Archiepiscopatum esse omnino eumdem Ordinem, ac Episcopatum: quia Archiepiscopus est verè Episcopus, nihil Ordinis habens supra Episcopum, sed aliquid tantum superioritatis. Et idem est de Patriarchatu, quia Patriarcha est Episcopus, qui est Princeps Episcoporum & Archiepiscoporum. Cardinalatum verò non esse Ordinem Ecclesiasticum, quia non est potestas in ordine ad Sacrificium Missæ, quamvis sit quædam dignitas dignitate Episcopali superior, quodam versus latitudinem regiminis; quia Cardinalis suo consilio iuuat Pontificem ad regendam vniuersalem Ecclesiam.

DIFFICULTAS IV.

Vtrum Episcopatus Iure diuino sit distinctus à Presbyteratu, & eo superior.

Hæretici nostri temporis, secuti Aëriū antiquum hereticum, docent, Episcopos Iure diuino non esse à simplicibus Sacerdotibus distinctos, neque eis superior, sed solo Iure Ecclesiastico: quod etiam exprefit Armacanus. I. i. de Questionibus Armenorum c. 7. & 8. & id sensib; videtur Hieronymus in cap. 1. Epist. ad Titum, & Pseudo-Hieronymus Epist. ad Rusticum Narbonensem, de Septem gradibus Ecclesiæ cap. De sexaginta gradu, & Pseudo-Ambrosius in cap. 4. Epist. ad Ephesios. Quod indicare videtur Paulus Act. 20. & ad Titum 1. & sèpè alibi, dum easdem omnino personas modò vocat Presbyteros, & modò Episcopos, & ad Philip. 1. dum ait: *Paulus & Timotheus omnibus sanctis, qui sunt Philippis, cum Episcopis & Diaconibus*, quia faciens tantum mentionem Episcoporum & Diaconorum, videtur non agnoscer Sacerdotes ab Episcopis distinctos.

Ex quo prædicti heretici deducunt, Ecclesiam immixti & iniuste distinctissime Episcopos à Presbyteris, & eos superiores Presbyteris in dignitate initituisse.

Durandus. Durandus verò in 4. d. 24. q. 5. Maior q. 1. Medina 1. i. de Sacrorum hominum continentia, c. 3. & 4. Eckius 1. 3. de Primatu Petri, cap. 22. Vasquez disp. 240. Adamus disp. 7. quæst. 2. dub. 2. Beccanus cap. 16. q. 2. Sebastianus Cæsar q. 4. Proemiali, & communiter Catholicæ docent, Episcopatum esse Iure diuino distinctum à simplici Presbyteratu, & eo superiore.

Ter primis Episcopatu esse Iure diuino distinctum à Presbyteratu, supponit Tridentinū sess. 2. 3. can. 6. dum damnat eos, qui dixerint in Ecclesia non esse hierarchia diuina ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, & Presbyteris, & ministris. vbi absque dubio supponit, Episcopos diuina ordinatione esse distinctos à Presbyteris. Et quæ Episcopos Iure diuino seu ordinatione diuina superiores Presbyteris, fatis indicat can. 7. sequenti, dum damnat eos, qui dixerint Episcopos non esse superiores Presbyteris, quia absque dubio loquitur de superioritate, quæ conuenit Episcopis in dicta hierarchia, quam can. 6. antecedenti ait fuisse diuina ordinatione institutam.

Anaclet. P. Et vtrumque significat Anacletus Papa Epist. 4. c. 1. dum ait: *Sacerdotum Ordo bipartitus est, & scit Dominus illum constituit, à nullo debet perturbari*. & dum subdit, Episcoporum Ordinem sub

DIFFICULTAS V.

Apostolis institutum fuisse, & Sacerdotum sub septuaginta duobus Discipulis. vbi Anacletus sensu significat, ordinem Episcopalem ex Domini institutione distinctum esse à Sacerdotali, & etiam esse eo superiorem: quia Apostoli, quibus ex ipsius sententia Episcopi succedunt, fuerunt superiores Discipulis, quibus succedunt Sacerdotes.

Et vtrumque ratione probatur. Primo, quia Episcopos supra ea, quæ possunt simplices Sacerdotes, etiam potest validè ordinare Sacerdotes, & Episcopos, quod simplex Sacerdos non potest, adhuc ex commissione Papæ; ergo Episcopus distinctus est, & superior Presbyteris, ex institutione Christi, & non ex institutione humana, aliás ex humana commissione possent quod Episcopus.

Secundo, quia Episcopatus, prout distinctus à simplici Sacerdotio, est Sacramentum, ut dicimus Difficult. vii. ergo ex institutione Christi est distinctus à simplici Sacerdotio; quia nihil potest esse Sacramentum, nisi ex institutione Christi. Quod si ex Christi institutione est distinctus à Sacerdotio, etiam ex eadem est ei in aequalis, & non inferior, ut pater; ergo superior.

Quod autem in Scriptura Episcopi aliquando appellantur Presbyteri, non conuincit Episcopos non esse Iure diuino distinctos, à simplicibus Sacerdotibus: quia nomen *Presbyter*, quod est idem ac *senior*, etiam fuit accommodatum Episcopi, ut aduerteret Vasquez d. 236. c. 9. Quod vero a 271 Philip. 1. tantum fuit menio Episcoporum & Diaconorum, nō est, quia Episcopi non distinguuntur Iure diuino à Sacerdotibus simplicibus, sed qui ibi nomine Episcoporum etiam comprehenduntur simplices Sacerdotes; quia pro tunc, & pro multo tempore sequenti, nomen *Episcopus* etiam era commune simplicibus Sacerdotibus, ut videretur apud Vasquez. Iam tamen vñus Ecclesiasticus obtinuit, ut nomen *Presbyter* tantum tributari simplicibus Sacerdotibus, & nomen *Episcopus* solis Episcopis.

Inter Episcopum autem, & inter Ecclesiam cuius est Episcopus, quamvis ab infidelibus occupata, esse matrimonium seu vinculum, tradunt Euæristus Epist. 2. Calixtus Epist. 2. c. 3. & referuntur Calixtus. Sicut alterius vxor. 7. q. 1. & Innocentius III. in cap. Inter corpora. de Translatione Episcoporum: matrimonium autem hoc inchoatur electione, & fit ratu confirmatione, & consummatur consecratione, quamvis non omnino absque possessione; & dissolui nequit absque licentia Pontificis, habentis ad id vicem Dei, ut constat ex Innocentio III. vbi supradicte, neque absque aliqua iusta causa. Vnde translatio Episcopi ex una Ecclesia in aliâ (qua non fit absq; dissolutione prioris vinculum) nequit fieri absque licentia Pontificis, & absque iusta causa, de quo videri potest Vasquez disp. 141.

DIFFICULTAS V.

Qui Ordines sunt maiores, & qui minores; & qui sacri, & qui non; & qui singularium officia.

Circa primum conuenient Doctores, tres Ordines, nempe Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, esse maiores; reliquos vero quatuor Ordines, nempe Acolythatus, Exercitatus, Lectoratus & Ostiariatus, esse minores. Quod non leviter indicat Tridentinū sess. 23. c. 2. Ordo Presbyteratus.

teratus dicitur maior propter sui excellentiam, & destinationem ad maximum munus, nempe consecrandi; Ordines vero Diaconatus & Subdiaconatus etiam dicuntur maiores, quia Diaconus & Subdiaconus immediatè & proximè assistunt & ministrant in altari Presbytero consecranti: reliqui vero quatuor Ordines dicuntur minores, quia sunt inferiores tribus dictis, & ad actiones inferiores, & quibus non ministratur immediatè Presbytero solumniter consecranti.

Circa secundum conuenient Doctores, Ordines Presbyteratus, Diaconatus & Subdiaconatus esse sacros, vt constat ex cap. *A multis*, de *Atate* & qualitate ordinandorum, & ex can. *Nullus*, dist. 6, quamvis olim Ordo Subdiaconatus non fuerit sacer, vt dicitur in d. cap. *A multis*; reliquos vero quatuor non esse sacros. Tres priores dicuntur sacri, non quia sunt sacramenta, quia ob hanc rationem Subdiaconatus semper fuit sacer, quia semper fuit sacramentum; sed quia ipsis est annexa obligatio non contrahendi matrimonium, & consequenter etiam non fornicandi, quo dicti ministri Deo sacramentum.

Circa tertium, ab infinitis Ordinibus incipièdo, Ostiariis seu Ianitoribus in Pontificali (in quo sanguinorum officia assignantur) attribuuntur, Primò, aperire Ecclesiam & Sacramentum; Secundò, aperire librum ei qui prædicat, quod iam non est in visu; Tertiò, percutere cymbalum & campanam, sub-intellige tempore Sacrificij.

Lectoribus in Pontificali attribuuntur, Primò, legere ea que prædicantur; Secundò, lectio cantare; Tertiò, benedicere panes, & omnes fructus nōnous, in quo ipsis assignantur munera que Subdiaconis, & Diaconis, & Presbyteris conueniunt; ea tamen absque dubio Lectoribus cum minore solenitate conueniebant. Quomodo autem ab ipsis fierint, coniici nequit, quia iamdiu nō sunt in visu.

Exorcistis in Pontificali attribuuntur, Primò, per impositionem manus dæmones ab energumenis pelere; Secundò, dicere populo, vt qui nō communicat, det locum alteri volenti communicare; Tertiò, aquam in ministeriu, Baptismi videlicet, fundere. Observat Vasquez ex Alcuino, peculiare esse inter minores Ordines, vt qui non est Ordine Exorcistatus insignitus, nequeat vi officio exorcizandi, quia ita moribus receptum est.

Acolythis in Pontificali attribuuntur, Primò, ceroferarium ferre, ob quod etiā dicuntur Ceroferarij; Secundò, luminaria Ecclesie accendere; Tertiò, vinum & aquam ad Eucharistiam ministrare.

Subdiaconis (id est Subministris) in Pontificali attribuuntur, Primò, aquam ad ministeriu altaris preparare; Secundò, pallas altaris & corporalia ablueri; Tertiò, Diacono ministrare, id est, subfervire in his que pertinent ad Sacrificium; Quartò, eidem calicem & patenam in ymum Sacrificij offerre; Quintò, Epistolam in Sacrificio Missa canere, Sextò, in Pontificali indicatur ad Subdiaconos pertinere, oblationes populi suscipere, & supra altare ponere.

Diacopis, vrpote per antonomasiam ministris Presbyterorum, in Pontificali attribuuntur, ministrare ad altare, baptizare & prædicare: sed baptizare (imò & prædicare) non conuenit illis, nisi ex commissione Presbyteri, & grata necessitate existente, & etiam absque dicta commissione in extrema necessitate, & absente Presbytero, vt diximus Tractatu de Baptismo, Diiput. 11, Diffic. 11. Inter ministeria autem ad altare quæ Diacono conueniunt,

principiè olim fuit administratio Sanguinis populo, quæ iam non est in visu, & conueniebat illis modo quo baptizare, & nunc ipsis conuenit cantatio Euangeli in Sacrificio Missæ, quæ an eis conueniat ex vi sua ordinationis & institutionis Christi, dicemus Difficul. xii. Eis quoque olim conueniebat dispensatio seu administratio bonorum Ecclesie in pauperes, vt constat ex Legenda S. Laurentij, nō ex vi sua ordinationis, sed ex institutione Ecclesie imitantis Apostolos, qui Actor. 6. elegerunt Stephanum, & alios sex viros Spiritu sancto plenos, vt quotidianum vietum in pauperes distribuerent, qui viro postea ordinati fuerunt Diaconi, de quo Vasquez disp. 236.

Presbyteris seu Sacerdotibus in Pontificali hæc quinq; attribuuntur, offerre videlicet, benedicere, præfelle, prædicare & baptizare. Offerre idem est quod consecrare & sacrificare, & sub verbo *præfere*, quod pascere & regere significat, etiam comprehenditur absoluere à peccatis: & ex dictis quinque muneribus, benedicere populum videlicet, & fructus, & aquam, & alia, ipsis tantum conuenit Iure humano; reliqua vero quatuor illis conueniunt Iure diuino.

Episcopis vero, qui sunt Presbyteri perfecti & cōpleti, in Pontificali attribuuntur iudicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, & baptizare, que omnia Episcopo conueniunt ex institutione Christi. Sub verbo *judicare* nō tantum significatur iudicium in foro conscientia circa peccata, sed etiam in foro exteriori & iudiciali: & verbo *interpretari* significatur prædicatio verbi diuini: & verbo *consecrare* significatur consecratio Christi, imò etiam administrationis Confirmationis: & verbo *offerre* significatur consecratio & sacrificatio.

Vnde ex dictis sex muneribus, quæ Episcopo conueniunt, tria etiam conueniunt simplicibus Sacerdotibus, nempe interpretari, offerre, & baptizare, imò etiam quædam pars muneri iudicandi; quia etiam eis conuenit iudicare peccata in foro interiori conscientia.

DIFFICULTAS VI.

Vtrum Ordo sit Sacramentum nouæ Legis.

Nomine Ordinis intelligimus ordinationem ipsam, qua Ordo cōfertur, quæ ab effectu, quem confert, dicitur Ordo: & nō procedit difficultas de omnibus Ordinibus seu ordinationibus determinatè, sed de ordinatione seu Ordine vagè, & quasi in vniuersum, an scilicet aliqua ordinatio, siue hæc siue illa, sit Sacramentum nouæ Legis gratiam conferens.

Lutherus lib. de Captiuitate Babylonica, cap. de *Lutherus*. Ordine, Illyricus in Confessione Antuerpiensi c. II. *Illyricus*. & Kemnitius 2. par. Examinis, negant esse ordinatio nō malitiam in Sacramentum institutam.

De fide tamen est, Ecclesiastica ordinationem, siue hæc siue illam, esse Sacramentum nouæ Legis, gratiam conferens. Quod definitum est ab Eugen. IV. in suo Decreto, & à Tridentino sess. 7. c. 1. *Trident.* de Sacram. in gen. & sess. 23. c. 3. & id tradiderunt *Imac.* I. Innocentius I. Epist. 18. c. 3. Leo I. Epist. 81. & 87. *Leo I.* c. 1. Anastasius II. Epist. ad Anastasium Imp. c. 7. *Anast. II.* Dionysius de Eccles. Hier. cap. 7. Nyssenus Ora. *Nyssenus*. Dionysius de Eccles. Hier. cap. 7. Nyssenus Ora. *Nyssenus*. Ambrosius de Dignit. *Ambrosius*. Sacerd. c. 5. Augustinus lib. 2. Contra epist. Par. *August.* meniani, c. 13. & Gregorius 1. 4. in c. 10. l. 1. Reg. *Gregorius*.

Etid indicat Paulus 1. ad Timoth. 4. dum ait: *Noli negligere gratiam, que in te est, que data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum Presbyteri.* Et 2. ad Timoth. 1. dum ait: *Admoneo te, ut resuiscas gratiam, que est in te per impositionem manuum mearum.* In quibus locis dicitur, ordinationem fieri ritu sensibili, impositione videlicet manuum, & per hanc conferri gratiam. Hanc autem esse sanctificantem, deducitur ex verbis, quibus statim explicat qualitatem illius, ex illis videlicet: *Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis.* Et id etiam indicat Christus Iordan. 20. dum Discipulos suos ordinans partialiter in Sacerdotes, insufflans in eos dixit, *Accipite Spiritum sanctum, quibus indicat, in ordinatione Sacerdotis conferti gratiam sanctificantem.*

104n. 20.

DIFFICVLTAS VII.

*Vtrum ordinationes Episcopi & Presby-
teri sint Sacra menta nouæ Legis.*

Trident. **C**onuenient Catholici, ordinationem Presbyteri seu Sacerdotis esse Sacramentum nouæ Legis, gratiam confessens. Quod constat ex Tridentino selsi, 23. canonibus 1. & 2. inter se comparatis. Et quidem si aliqui ordinationi conuenient esse Sacramentum nouæ Legis, maximè ordinationi Presbyteri, quia per eam confertur Presbytero potestas confecrandi, & porfetas absoluendi à peccatis, quæ sunt maximæ & excellentissimæ omnium, & ad quarum exercitium gratia Sacramentalis non est parum utilis.

Est tamen difficultas, An ordinatio Episcopi, prout distincta ab ordinatione Presbyteri, & ipsi superaddita, sit Sacramentum nouæ Legis.

Richardus. Richardus in 4.d. 24.art. 5.q.2. Scotus quest. 1.
Scotus. Bonaventura par. 2. dist. art. 2.q.3. Sotus q.1. art. 3.
Bonavent. & Couarruicias l.1. Variarum resolut. c. 10.n. 15.
Sotus.
Couarru. partem negatiuum tenuit. Primo, quia Episcopatus, prout superadditus Sacerdotio, non sit Ordo: Secundò, quia in ordinatione Episcopi nulla sit materia neque forma.

Durandus. Durandus vero in 4. dist. 24. q. 6. Medina 1. de
Medina. Cöntinenti, c. 15. Bellarminusc. 5. Valentia disp. 9.
Bellarmine. q. 1. par. 4. Valquez disp. 240. c. 4. Egidius dif. 20.
Valentia. dub. 6. Adamus disp. 7. q. 2. dub. 2. Becanus c. 26.
Valquez. q. 3. & Sebastianus Caesar q. 4. proemial 5. ; par-
Egidius. tem affirmatiuam merito tradidit, quam indicat
Adamus. Paulus 1. ad Timoth. 4. & 2. ad Timoth. 1. dum in
Becanus. eis significatur, ordinacione, de qua ibi est fermo,
Sebastian. Caesar. q. 5.

Trident

probat, sacram ordinationem esse Sacramentum
gratiam conferens, ex illo 2. ad Timoth. 1. quia in
hoc loco sermo est de ordinatione Episcopi, ut su-
peraddita ordinationi Presbiteri.

Tridens

Extractione Theologica probatur: Quia in ordinazione Episcopi abolutè & simpliciter conferuntur Spiritus sanctus, ergo in ea conferuntur gratia sanctificans. Consequentia probatur; quia Spiritus sanctus non conferuntur simpliciter, nisi media gratia sanctificante. Antecedens autem confitat, tum ex Tridentino fest. 23. can. 4. vbi generaliter dicimus, per sacram ordinationem conferri Spiritum sanctum; tum ex forma ordinantis Episcopi, in qua ordinans dicit, *Accipe Spiritum sanctum.*

DIFFIC. VII. & VIII.

Ad primam ergo rationem aduersariorum constat ex Difficul. 111. Episcopatum, ut à simplici Sacerdotio distinctum, esse Ordinem Ecclesiasticum. Et ad secundam constabit Difficultate x.

DIFFICULTAS VIII.

*Vtrum ordinationes Diaconi & Subdiaconi sint Sacra-
menta noua Legis.*

D Vrandus in 4. dist. 24. quæst. 2. & Caietanus *Diversa*
tom. 1. Opusc. Tract. 11. docent, neque ordi- *Caietanus*
nationem Diaconi, neque ordinationem Subdia-
coni esse Sacramentum nouæ Legis: & quod ordi-
nationem Subdiaconi, id etiam docent Magister *Magister*
in 4. dist. 24. & Gratianus in suo Decreto dist. 21. *Gratianus*
Et id generaliter probatur quoad vrrato: or-

2. In genitale probatur quod vitam, ordinationem. Primo, quia Sacramentum ordinatio-
nis confertur, ut quis fiat potens ad conficiendam Sa-
cramenta, sicut Sacramentum Baptismi confert, ut
quis fiat habilis ad recipienda reliqua Sacra-
menta; sed neque per ordinationem Diaconi, neq; per
ordinationem Subdiaconi, confertur potestis aliqua
ad conficienda Sacra-menta, ergo non sunt Sacra-
menta, sed tantum præparations quædæ ad Sacra-
mentum Sacerdotij, sicut exorcismus & catechi-
simus ad Sacramenta Baptismi. Secundo, quia per
neutrām ordinationem imprimitur character, ergo
neutra est Sacramentum. Consequens patet, quia
per Sacramentum Ordinis imprimitur character.

Antecedens autem probatur, quia character est potestas ad faciendum aliquid, quod absque ipso non solum non fit, sed neque simpliciter fieri potest; per ordinationes autem Diaconi & Subdiaconi nulla datur potestas necessaria, ut aliquid simpliciter fieri, sed tantum ut fieri licite; quia quidquid efficiunt Diaconus & Subdiaconus, fieri potest a quolibet alio, quamvis non licite: ergo per illas nullus imprimatur character. Tertio, quia si ordinationes Diaconi & Subdiaconi essent Sacra menta, essent plura quam septem Sacra menta. Quartio, quia ordinationes Diaconi & Subdiaconi non sunt a Christo instituta, ut indicat Anacletus Epist. 13. cap. 1. dum postquam enumeravit Ordinem Episcoporum, & Ordinem Sacerdotum, ait: *Amplius quam istud Ordines, neque nobis a Deo collati sunt, neque Apofoli docuerunt.* Ergo non sunt Sacra menta noua Legis, quia nullum est quod non sit a Deo institutum.

Quinto, id specialiter de ordinatione Diaconi probatur; quia ordinatio Diaconi ad altare nulla fit in Scriptura, sed tantum ad ministerium mensa, ad quod nullum Sacramentum recipiebatur. Sexto, id specialiter probatur de ordinatione Subdiaconi; quia huius ordinatio conferunt absq; manuum in positione, quae ad Sacramentum Ordinis necessaria est, quia Sacramentum Ordinis per eam significatur. Septimo, quia ordino Subdiaconi non fuit sacer ab initio Ecclesie, ut constat ex can. *Nullus*, dist. 60. & ex cap. *A multis*, de aetate & qualitate ordinandorum: ergo ordinatio Subdiaconi non fuit a Christo in instituta in Sacramentum, quia ex tunc ordo Subdiaconi esset sacer.

¶. Thomas verò in 4. d. 24. q. 2. art. 1. q. 3. Bona. S. Thomas
uentura art. 1. q. 1. Richardus att. 3. q. 3. Paludanus
art. 3. quæst. 1. Valentia disp. 9. q. 1. par. 4. Vafisque
disp. 2. 38. Egidius disp. 28. dub. 6. & Adamus palma
disp. 7. q. 2. dub. 2. & Sebastianus Caſtar. c. 4. §. 1. Vafique
docent, & merito, ordinationes Diaconi & Sub-
diaconi esse Sacraenta nouæ Legis.

Caeterum conuentum reliqui Doctores) exprefſit
Anastasius II. in Epift. ad Anastasiū Imperatorem
Tridens. c. 7. & fatus significat Tridentinum feff. 23. can. 6.
dum ait: *Si quis dixerit, in Ecclesiā Catholica non
effe hierarchiā divina ordinatione institutam, qua
confat ex Episcopis, Presbyteris, & ministris, ana
thema sit.* vbi per ministros vt minimum Diaconi
intelliguntur. Si ergo ordinatio Diaconi instituta
est à Christo, sicut ordinatio Presbyteri & Episco
pi, abſque dubio etiam fuit instituta in Sacra
mentum, sicut ordinatio Presbyteri & Episcopi. Et id
ratione Theologica conſtat: quia in ordinazione
Diaconi ordinans dicit, *Accipe Spiritum sanctum;*
ergo per eam conſeretur gratia sanctificans; mediā
qua Spiritus sanctus ſimpliſcie & abſolue conſer
tur, ſicut diētis verbis, & impositione manuum
facta ab Episcopo ſub illis, ſicut traditione libri
Euangeliorum, & verbis ipſi correspondentibus,
ſicut omnibus ſimul, de quo dicemus Difficil. xi. r.
Dēnde ordinatiōne Subdiaconi effe etiam Sa
cramentum nouæ Legis, probatur eisdem testimo
nijs, & eadē ratione, quibus Difficultate ſequenti
id probabimis de quatuor minoribus ordinatiōnibus.
Et ſanè ratio Sacramenti non minor ratione
conuenti ordinatiōne Subdiaconi, quam ordinatiōnibus
quatuor minorū Ordinum, immo maiore;
quia Subdiaconatus eft Ordo illis perfectior, vt
pote institutus ad ministrandum proximē in altari
Presbytero conſerfanti, quod non conuenit minor
ibus Ordinibus.

Ad primam ergo rationem aduersariorum negamus, Sacramentum Ordinis quoad omnes Ordines conferri, vt ordinatis fiat habilis ad confi- tienda Sacramēta, quamvis Baptismus conferatur vt quis fiat habilis ad recipiēdā reliqua Sacramēta.

Ad secundum negamus, per ordinationes Diaconi & Subdiaconi non imprimi characterem, & ad probationem etiam negamus, omnem characterem esse necessarium, ut aliquid simpliciter fiat, in modo neque ut licet fiat, ut patet in charactere Confirmationis, absque quo fieri posset adhuc licet propagatio fidei, ad quam ordinatur Confirmationis: quia iste tantum imprimitur ut stabiliter ornet animam, & constitutam militem deputatum ad defensionem fidei.

Ad tertiam respondemus, quod quamvis sint plura quam septem Sacra menta in specie infinita, sed non in specie subalterna; sicut etiam virtutes Cardinales sunt tantum quatuor, & tamen aliquae eatum sub se continentia aliquas species in finitas.

Ad quartam negamus, ordinaciones Diaconi & Subdiaconi non esse institutas à Christo, ut de ordinatione Diaconi cōstat ex Tridentino can. illo 6. & de ordinatione Subdiaconi ex eo, quod Ignatius Epist. 11. ad Antiochenos & Clemens Epistola 2. ad Fratrem Domini, & alij antiquissimi

Patres illius meminerint.
Ad quintam respondemus, quod quamvis in

Scriptura non fiat mentio ordinacionis Diaconi ad altare, id tamē constat ex traditione & vīlo Ecclesie.

Ad sextam concedimus, ordinationem Diaconi
sacerdoti absp; manuum impositione; negamus tamē
hanc esse generaliter necessariam ad Sacramentum
Ordinis, quamvis necessaria sit ad ordinationem
Presbyteri, & ad ordinationem Episcopi, qua sunt
Sacramentum; ob quod Sacramentum Ordinis
cuīus ratio principiū conservatur dicitur. I.

ordinationibus) aliquando manuum impositione significatur.

Ad septimam respondemus, quod quamvis Ordo Subdiaconi non fuerit ab initio sacer, ut diximus Difficil. v. nihilominus potuit ab initio esse Sacramentum, quia ex eo solum dicitur sacer, quia ipsi annexa est obligatio scrupuli castitatem, & non quia sit Sacramentum.

DIFFICULTAS IX.

Vtrum quatuor minores ordinationes, & collatio priua tonsuræ, sint Sacramenta.

Conueniunt Doctores, uno excepto Ayala op-
positum insinuante, collationem primam con-
fusa non esse Sacramentum: quia prima tonsura
non est Ordo Ecclesiasticus: est tamen difficultas
circa quatuor minores ordinationes.

Magister in 4. diff. 24. Sours q. 1. art. 4. Gratianus *Magister.*
in Decreto diff. 21. Vasquez disp. 237. c. 2. Medina *Sous.*
l. 1. de Continentia, c. 46. & plures alij docent, qua- *Gratianus.*
tor minores ordinationes non esse sacramenta: *Vasquez.*
quia non fuerunt à Christo instituta: quia in pri- *Medina.*
mitiva Ecclesia non fuerunt omnes quatuor mino-
res ordines, quia Acolythus nulla fit mentio vñq;
ad Cyprianum & Cornelium, qui ducentis & quin-
quaginta annis post Christum vixerunt: & quan-
tus Exorcistatus fuerit in primitiva Ecclesia, cuius
mentionem facunt Clemens & Ignatius, tunc ta-
men non fuit Ordo: quia, vt affirmat Clemens 1. 8. *Clemens.*
Institut. c. 26. altis 22. non siebat ordinatione, & ab
Episcopo, & illum reducit ad gratiam sanitatum.

S. Thomas verò in 4. dist. 14. q. 2. art. 1. quæst. 3. *S. Thomas.*
Bonaventura art. 1. q. 1. Richardus art. 3. q. 3. *Bonavent.*
denta disp. 9. q. 1. par. 4. Courtruiuia 1. Reſolutio- *Richardus.*
num c. 10. *Ægidius* diſp. 20. n. 47. Adamus diſp. 7. *Valentia.*
q. 2. dub. 2. *Sebastianus Cæſar* q. 4. §. 1. & plures alij *Courtrui.*
docent, & merito, quatuor minores ordinationes *Ægidius.*
eſſe Sacramentum nouæ Legis: quod satis inſinuat *Adamus.*
Eugenius IV. in ſuo Decreto, dum, poſtquam deſi- *Sebastian.*
niuit Ordinem eſſe Sacramentum, & materiam il- *Cæſar.*
luis eſſe illud per cuius traditionē conſeruit Ordo, *Eugen. IV.*
& aſſignauit materiam Presbyteratus, Diaconatus, *Trident.*
& Subdiaconatus, addit, & ſimiliter de alijs per
terram ad ſua ministeria perientium aſſignationem;
quo abique dubio ſupponit etiam minores ordina-
tiones eſſe Sacramentum. Et id etiam indicat Tri-
dentum leſſ. 2. 3. c. 2. & 3. & can. 3. quia poſtquam
c. 2. enumera diſtos ſeptem Ordines maiores &
minores, poſteā c. 3. & can. 3. abſolute & abſq; villa
imitatione ordinationem appellat ſacram, & deſi-
niit eſſe Sacramentum, ac proinde appellat ſacram
non in eo ſenſu, in quo Ordines maiores dicuntur
ſacri, ſed quia eſſe Sacramentum.

Eratrona probatur, quia quatuor minores Ordines fuerunt in Ecclesia ab initio ipsius, ergo cre-
i potest, collationes ipsorum fuisse a Christo in-
stitutas, & ab ipso qui ordinationem instituit in
sacramentum, etiam fuisse in Sacramentum insti-
tutas, sicut etiam ordinationem maiorem. Ante-
cens autem traditur a Tridentino sels. 23. c. 2. dum Trident.
Subdiaconatu & de quatuor Ordinibus, eo-
m nomina & ministeria fuisse ab initio Ecclesia.
id significant Clemens, dū Epist. 2. ad Fratrem Clemens.
Domini, corum mentionē facit, & Cornelius Pon. Cor. Pon.
tex circa annum Domini 255. in Epist. ad Fabianum
Antiochenum, & Caius Epist. ad Felicem, & Con-
cilium

Conc. Rom. cilium Romanum sub Siluestro can. 2. dum Ordines minores enumerat, ut rem in Ecclesia antiquam. Ex quo constat ad fundamentum aduersariorum.

Quando vero Clemens ubi supra ait, Exorcistam non fieri ordinatione, loquitur de Exorcista qui gratia sanitatum a Deo accepta sanabat ener-gumenos.

DIFFICULTAS X.

Quae sit materia, & qua forma in ordinatione Episcopi.

Conueniunt Doctores, materiam proximam in ordinatione Episcopi esse impositionem manuum Episcoporum, & formam esse verba illa simul a tribus Episcopis manus imponentibus prolati, *Accipe Spiritum sanctum*. Quod non ob-scure deducitur ex Paulo 1. ad Tim. 4. dum ser-monem instituens de ordinatione Timothei in Episcopum ait: *Noli negligere gratiam, quae data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyteri*, id est Conuentu Episcoporum. quia si in ordinatione Episcopi per impositionem manuum Episcoporum, & per prophetiam, id est per verba illa, *Accipe Spiritum sanctum*, confertur gratia, absque dubio manuum impositio est materia pro-xima, & dicta verba sunt forma.

Quod autem verba haec, *Accipe Spiritum sanctum*, ita generalia sint, ut secundum se non deno-tent peculiarem gradum Episcopi, non obstat ut sint forma; quia quamvis verba illa secundum se non denotant gradum illum, cum tamen denotant, ut prolati a tribus Episcopis manus imponentibus; quia eo ipso, quod isti tres ministri solius gradus Episcopalis simul congregati, imponentes manus supra caput ordinandi, dicunt, *Accipe Spiritum sanctum*, denotant se cum accipere in suum consortium ad gradum Episcopalem; ei-dem vero verbis prolati ab Episcopo ordinante Diaconum, non denotatur gradus Diaconi (ob quod non sunt forma in ordinatione Diaconi, ut dicemus Difficult. xii.) quia Episcopus, qui est minister Diaconatus, non tantum est minister Diaconatus, sed etiam Presbyteratus & Subdia-conatus, & aliorum inferiorum Ordinum; ac proinde praedictis verbis, quamvis manus imponen-do, non magis denotat se admittere ordinandum in suum consortium ad gradum Diaconi, quam ad gradus aliorum Ordinum.

Antonius. Id vero, quod Antonius 3. par. tit. 14. cap. 16. docet, nempe non tantum impositionem manuum Episcoporum, sed etiam impositionem libri Eu-an-geliorum sub cervice confecrandi, esse materiam proximam ordinationis Episcopi, absque funda-mento dicitur; quia nullum appetit; imo est con-tra rationem, quia in Sacramentis ab eodem mi-nistro, a quo adhibetur materia proxima, debet applicari forma, seu proferri (excepto Sacramento Poenitentiae, quod institutum est instar iudicij, in quo interueniunt reus & iudex) alias minister in illis non denotabit suum ministerium, quod ad valorem Sacramenti requiritur: impositione autem illa libri non necessario fit ab Episcopis, quia olim fiebat a Diaconis, & nunc fit ab aliquo ex Capella-nis, ut dicitur in Pontificali. Et ob rationem dictam id, quod addit Vazquez n. 65, nempe ad substan-

DIFFIC. X. & XI.

tiam formam ordinationis Episcopi sufficere, quod verba, *Accipe Spiritum sanctum*, ab uno tantum proferantur, est falsum: quia scilicet in Sacra-mentis (excepto Poenitentiae) ab eodem ministro, a quo adhibetur materia proxima, debet applicari forma. Vnde in Conclio Carthaginensi IV. can. 2. Onus qui refertur can. *Episcopus*, de Consecratione, dist. 23. vbi dicitur: *Episcopus cum ordinatur, dicitur Episcopi ponant & teneant Evangeliorum Codicem supra caput & cernicem eius, & uno seprosum fundente benedictionem, reliqui omnes Episcopi, qui ad-sunt, manibus suis caput eius tangant, per benedi-cionem non intelligitur prolatio forma, sed aliqua cérémonia accidentalis, qua tunc erat in vnu.*

DIFFICULTAS XI.

Quae sit materia, & qua forma in ordinatione Sacerdotis.

Bonaventura in 4. dist. 24. 2. part. art. 1. q. 4. docet, totam materiam proximam ordinationis Sacerdotis sitam esse in sola impositione manuum Episcopi, & consequenter, totam formam sitam esse in solis illis verbis ei correspondētibus, *Accipe Spiritum sanctum*, *quorum remissio pacata*, &c. Quod deduci videtur ex eo, quod in Conclio Carthaginensi IV. & apud antiquos Pa-tres, tantum reperitur mentio impositionis manuum Episcopi pro ordinatione Sacerdotis, & non reperitur mentio alterius materiae. Et ratione probatur, quia per impositionem manus, utpote instrumenti instrumentorum, sufficienter significatur maximum Sacerdotij ministerium, & potissima Sacer-dotis actio; ergo per eam impositionem solam, tamquam per materiam, confertur Ordo Sacer-dotalis; quia quotiesquis Ordo habet plures actiones, potestas illius tantum confertur traditione materiae, & verbis, quibus significatur prae-pusa actio illius.

Richardus in 4. dist. 24. art. 4. Durandus q. 5. art. 2. Tappius art. 17. §. *De materia, & Valentia* Dur. disp. 9. q. 1. pun. 5. docent econtra, totam mate-riam proximam in ordinatione Sacerdotis sitam esse in traditione Calicis cum vino, & Paten cum pane, & totam formam in verbis dicta traditioni correspondētibus, nempe, *Accipe perfractum offerendi Sacrificium*, &c. Quod videtur indicate Eugenius IV. in suo Decreto, dum pro ordinatio-ne Sacerdotis non assignat aliam materiam, quam traditionem dictam, neque aliam formam, quam verba ipsi traditioni correspondētia. Et id etiam videtur indicari in cap. *Presbyteri* de Sacra-mentis non iterandis, dum in eo impositio manuum, quae sit in ordinatione Presbyteri & Diaconi, di-citur introducta ab Apostolis, & ob omissionem illius non esse Sacramentum iterandum, sed sup-plendam esse: & tandem id deduci videtur ex eo, quod in aliquibus Pontificalibus non inventur cérémonia haec impositionis manuum, neque inveniuntur verba ipsi correspondētia.

Et ratione probatur, quia per traditionem di-ctam, & per verba ipsi correspondētia denotatur *confessio*, seu *sacrificatio*, quae est praecipua actio Sacerdotis: ergo tantum per dictam traditionem, & per verba ipsi correspondētia, confertur chara-cter & potestas Sacerdotialis, & eis solis ordinatio-nis Sacerdotis perficitur.

Scotus

Scotus
Vetus
Bella
Vaq
Herr
Regis
Lam
Ama

Eng

Trid

Pap. 2

Trid

Scotus tamen in 4. dist. 24. Viguerius in Institutionibus, c. 16. §. 6. Bellarminus cap. 9. Vafquez disp. 139. Henriquez lib. 10. c. 6. Egidius dub. 7. Laymannus Tractat. 9. cap. 5. & Adamus disp. 7. q. 2. dub. 4. docent, & merito, in ordinatione Sacerdotis materiam proximam coalescere ex dicta traditione, & ex dicta manuum impositione, & formam coalescere ex dictis verbis utriq; corresponditibus.

Et in primis, traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum pane, pertinere ad materiam proximam ordinationis Sacerdotis, & verba illa, *Accipe potestatem offerendi Sacrificium*, &c. pertinere ad formam, exprimit Eugenius IV. in suo Decreto. Quod autem eorum non fiat mentio in Concilio Carthaginensi IV. non obstat; quia non tam intendit materias & formas Sacramentorum explicare, quam ritum & modum seruandum in singulis ordinationibus.

Et id ratione constat, quia per traditionem dictam & per verba ipsi correspondientia, traditur potestas consecrandi seu sacrificandi, ut constat ex ipsius verbis, & ex eo quod recenter ordinatus paulo post consecratum cum Episcopo ordinante, & nulla alia cærimonia præcedit, per quam dicta potestas conferri possit: potestas autem consecrandi est effectus, proueniens ex ordinatione Sacerdotis.

Quod vero ad materiam proximam, & ad formam ordinationis Sacerdotis, etiam pertineant dicta impositionis manuum Episcopi, & dicta verba ipsi correspondientia, satis indicat Tridentinum sess. 14. c. 3. de Sacramento Extremæ Unctionis, ubi ex illo Iacobi 5. *Inducat Presbyteros Ecclesie*, &c. deducit, ministros Extremæ Unctionis esse Sacerdotes ab Episcopo ritè ordinatos per impositionem manuum Presbyterij (id est dignitatis Episcopalis, & non contentus Episcoporum, ut sumitur à Paulo 1. ad Timoth. 4. quia Paulus agit de ordinatione Episcopi, & Tridentinum de ordinatione Sacerdotis) ubi Tridentinum supponit, Sacerdotes ordinari per impositionem manuum Episcopi, tamquam per materiam proximam. Addidit autem, ministerium unctionis esse Sacerdotem ordinatum per impositionem manuum Episcopi, non quia existimat eam esse totam materiam proximam ordinationis Sacerdotis; quia optimè nouit dictum Decreto Eugenij IV. sed quia existimat, per hanc, & per verba ipsi correspondientia, conferri potestatem administrandi Sacramentum Extremæ Unctionis; quia hoc Sacramentum est consummatum Sacramentum Pœnitentia, ad quod Sacerdoti conferatur potestas per impositionem manuum Episcopi, & per verba ipsi correspondientia.

Et hoc idem ratione probatur, quia per eam impositionem manuum Episcopi, & per verba ipsi correspondientia, conferatur potestas ad absoluendum a peccatis, quae est potestas Ordinis reductiæ faltemi, & effectus ordinationis Sacerdotis: ergo dicta manuum impositione, & verba ipsi correspondientia, pertinent ad materiam proximam, & ad formam ordinationis Sacerdotis. Quod vero per hanc impositionem, & per hæc verba, conferatur potestas ad absoluendum a peccatis, patet; quia id significant verba illa: & eisdem verbis, quamvis non manuum impositione, sed insufflatione, Christus post resurrectionem Ioann. 20. consulit Apostolis potestatem absoluendi a peccatis (ut definit Tridentinum sess. 14. cap. 1. & 5.) post collationem

potestatis consecrandi factam in nocte cœna traditione sui Corporis & sui Sanguinis iam ab ipso consecratorum, & illis verbis Luca 22. *Hoc facite in meum commemorationem*.

Ex dictis constat, ordinationem Sacerdotis constare duabus partialibus ordinationibus, per quærum quilibet confertur distincta potestas, & distinctus gradus gratia; ita tamen, ut potestas consecrandi, quæ prius confertur, conferatur independenter à potestate ab soluendi a peccatis; & ideo ante huius collationem ordinatus supradicta traditione, & verbis ipsis correspondentibus, verè & valide consecrat cum Episcopo ordinante; potestas vero absoluendi nequit validè conferri ante collationem potestatis consecrandi (in quo Doctores communiter conueniunt) quia potestas in Corpus myticum Christi, id est in fideles, supponit existitione Christi potestatem in verum Corpus ipsius Christi. Vnde sicut in ordinatione Sacerdotis reperitur duplex partialis ordinatio, & duplex partialis potestas; ita etiam reperitur duplex character partialis, quorum quilibet habeat annexam dictam potestatem.

Ad rationem vero pro Bonaventura adductam respondemus, non esse viuenter falter verum, illam tantum rem, & illa tantum verba pertinere ad materiam & ad formam ordinationis, per quæ denotatur potissima actio illius; quia illa omnia pertinent ad prædicta, per quæ confertur potestas illius Ordinis: potestas autem Ordinis Sacerdotalis confertur per omnia prædicta. Et addimus, per manuum impositionem, & per verba ipsi correspondentia, non denotari pouissimam actionem Sacerdotis, sed per dictam traditionem & per verba ipsi correspondentia, etiam manuum impositionis physicè perfectior. Ex quibus etiam constat ad rationem pro Richardo, Scoto, & alijs.

Eugenius vero IV. in suo Decreto non assignatiam materiam, neque aliam formam pro ordinatione Sacerdotis, quam dictam traditionem, & verba ipsi correspondentia, non quia existimat non esse aliam, sed quia ibi non intendebat exactè tradere omnia quæ pertinent ad materias & ad formas singularium ordinationum, sed tantum adducere exemplum eius quod generaliter dicitur, nempe materiam cuiuscunque ordinationis esse illud, per cuius traditionem confertur Ordo; ad quod sufficiebat pro Sacerdotio adducere in exemplum dictam traditionem.

In cap. autem Presbyter, non est sermo de impositione, qua simul cum illis verbis, *Accipe Spiritum sanctum*, confertur potestas ad absoluendum, sed de accidentalibus seu Ecclesiastica quadam cærimonia, qua in ordinatione Sacerdotis, ante collationem potestatis ad absoluendum, imponuntur manus ab Episcopo & ab alijs Presbyteris, absque ipsis verbis: & à solo Episcopo in ordinatione Diaconi, qua ritu & exemplo Apostolorum fit in Ecclesia; & si omittatur, supplenda est tempore statuto ad ordinationes faciendas. Quod vero illa manuum impositione Episcopi, & prolatio illorum verborum, *Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata*, &c. non habeantur in aliquibus Pontificalibus, non obstat; quia semper habita sunt, & habentur in Pontificali Romano, quod est regula omnium.

DIFFICULTAS XII.

Quæ sit materia, & quæ sit forma in ordinatione Diaconi.

Medina.

MEdina lib. 1. de Continentia cap. 39. docet, materiam proximam ordinatio[n]is Diaconi sitam esse in tribus traditionibus, quæ sunt ab Episcopo, nempe in traditione Stola, in traditione Dalmatica, & in traditione libri Euangeliorum: & formam sitam esse in verbis correspondentibus di[st]ributis traditionibus; quia verbis illis correspondentibus significari videtur per eas traditiones, & per ipsa verba conferri gratiam Sacramentalis, ac proinde in eis confistere materiam & formam ordinatio[n]is Diaconi. Modus tamen iste dicendi, quod traditione Stola & Dalmatica, & quod verba ipsi correspondentia, est singularis, & absque fundamento aliquo: quia per verba haec, sub quibus traditiones istæ sunt, si recte expendantur, non significatur, per ipsa, & per eas traditiones quæ sunt subillis, gratiam conferri.

Durandus.

Durandus in 4. dist. 24. q. 3. docet, totam materiam proximam in ordinatio[n]e Diaconi sitam esse in impositione manuum Episcopi: & consequenter, totam formam in verbis dictæ impositioni correspondentibus. Et in primis, materiam proximam sitam esse in dicta impositione, indicare videtur Concilium Carthaginense IV. c. 4. dum pro ordinatio[n]e Diaconi assignat impositionem manuum Episcopi. Et Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia c. 5. dum ait, Episcopum, Sacerdotem & Diaconum perfici per impositionem manuum. Et ratione probatur, quia verbis dictæ impositioni correspondentibus, nempe, *Accipe Spiritum sanctum*, significatur gratiam conferri; ergo ea impositione pertinet ad materiam proximam ordinatio[n]is Diaconi, & verba ei correspondentia, ad formam. Quod vero materia proxima ordinatio[n]is Diaconi confistat in sola dicta impositione, & consequenter forma in solis verbis ei correspondentibus, indicat dictum Concilium Carthaginense, dum pro ordinatio[n]e Diaconi non assignat aliud quam dictam impositionem. Et ratione probatur, quia si materia in ordinatio[n]e Diaconi in aliquo alio simul cum manuum impositione confiseretur, maxime in traditione libri Euangeliorum: in hac autem non conficitur, quia etiam in ipso initio Ecclesia ordinabantur Diaconi, & ad seruendum altari, & tamen tunc nondum erat liber Euangeliorum; immo & tempore Durandi, ut ipse refert, in Ecclesia Antieniensi, cui ipse præfuit Episcopus, in ordinatio[n]e Diaconi non tradebatur liber Euangeliorum.

Hofius.
Henriquez.
Adamus.

Hofius in Confessione Catholica c. 72. Henriquez lib. 10. cap. 8. & Adamus disp. 7. quest. 2. dub. 3. docent, materiam proximam ordinatio[n]is Diaconi coalescere ex impositione manuum Episcopi, & ex traditione libri Euangeliorum; & formam ex verbis utriq[ue] correspondentibus: in quod inclinat Bellarminus cap. 9. Aegidius dub. 7. & Laymannus cap. 5. dum dicunt, ex institutione Christi materiam ordinatio[n]is Diaconi coalescere ex impositione manuum Episcopi, & ex traditione alicuius rei, quia officium Diaconi ad seruendum Sacerdoti, præsertim in altari, designatur; & huius rei determinatione Christum reliquise Ecclesia,

DIFFIC. XII.

quæ ex hac commissione designauit traditionem libri Euangeliorum. Et in primis materiam proximam sitam esse in ea impositione, paulo ante probabamus. Quod vero etiam confistar in traditione libri Euangeliorum, statim probabatur.

S. Thomas vero in 4. dist. 24. quest. 2. art. 3. S. Thomas quæst. 1. art. 3. Valquez disp. 23. 8. cap. 4. Valenzuela disp. 9. quæst. 1. punct. 5. & Reginaldus lib. 30. cap. 2. docent, & merito, totam materiam proximam ordinatio[n]is Diaconi sitam esse in traditione libri Euangeliorum, & totam formam in verbis ei correspondentibus.

Et in primis, materiam proximam sitam esse in dicta traditione (& consequenter formam in verbis ei correspondentibus) exprefit Eugenius IV. in suo Decreto fidei. Et ratione probatur, quia per eam traditionem, & per verba ipsi correspondentia, denotatur peculiare officium Diaconi seruandi in altari Sacerdoti. Quod vero manuum impositionis Episcopi non pertinet ad materiam ordinatio[n]is Diaconi (& consequenter, neque verba ei correspondentia ad formam) satis indicatur in cap. Presbyter 3. de Sacramentis non iterandi, dum manuum impositionem, quæ sit in ordinatio[n]e Diaconi, dicitur introducta ritu Apostolorum: quia quæcumque materia Sacramentorum a solo Christo instituta & introducta est. Et ratione probatur, quia per manum impositionem, & per verba ipsi correspondentia, nempe, *Accipe Spiritum sanctum, ad robur, & ad resistendum diabolo, & temptationibus eius*, nullum ministerium peculiare Diaconi denotatur, sicut denotatur per materiam & formam aliarum ordinatio[n]um.

Concilium ergo Carthaginense, quod adducitur pro priori parte Durandi, non assignat materiam ordinatio[n]is Presbyteri & Diaconi, sed dilectum inter carimoniam puræ Ecclesiastica impositionis manuum, quæ sit in ordinatio[n]e Sacerdotis, de qua loquitur cap. 3. & inter carimoniam puræ Ecclesiastica impositionis, quæ sit in ordinatio[n]e Diaconi, de qua loquitur c. 4. (etiam c. 5. usque ad 9. agat de materia & forma Subdiaconatus, & quatuor minorum Ordinum) inter eas autem impositiones id discrimen constituit, quod in ordinatio[n]e Presbyteri fit ab Episcopo, & ab alijs Presbyteris, & in ordinatio[n]e Diaconi a solo Episcopo. Et de eadem carimonia loquitur Dionysius cap. illo 5. dum ait, Episcopum, Sacerdotem, & ministrum perfici manum impositione, subintellige, accidentaliter; quod etiam constat ex eo, quod pro ordinatio[n]e Episcopi tantum memoriam impositionem manuum viuus Episcopus quæ tantum est accidentalis ordinatio[n]is Episcopi.

Et ad rationem pro eadem priori parte negamus, verbis illis correspondentibus imponimus manuum, nempe, *Accipe Spiritum sanctum, significari, gratiam immediatè conferri per ipsam impositionem, & per verba ipsa: quia illi tantum denotatur certa quadam fiducia in Episcopo imponendi a Deo ipsi ordinando Spiritum sanctum, seu gratiam, media ordinatio[n]e statim facienda, iuxta modum illum loquendi Luca 17. S. labitur viris fidem sicut granum sinapis, dicitis huic arbo, Eradicare, & transpluitare, & obediens vobis, aprobando dicta verba non frustra dicuntur ab Episcopo ordinante, ut docet Tridentinum sess. 23. can. 14.*

Et ad rationem pro posteriori parte Durandi respondent Vasquez num. 43. Valencia disp. 9. q. 1. punct.

Tractatus de Ordine.

Reginald. punct. 4. & Reginaldus lib. 30. c. 3. n. 13. tempore illo, in quo nondum liber Euangeliorum erat iei-
pus, non fieri ordinationem Diaconi ad altare
traditione libri Euangeliorum, sed sola manuum
inpositione (qua etiam eligebantur ad mensas) ex
peculiari Christi cocessione, postea vero ex Christi
institutione in principio facta, pro tempore in
quo futurus erat liber Euangeliorum, ceperit fieri
sola traditione libri Euangeliorum, & fatis con-
gruenter; quia officium proprium Diaconi ipsi
conueniens ex potestate ordinaria, est legere Euangeli-
um tempore Sacrificij.

DIFFICULTAS XIII.

*Quae sit materia, & qua forma in ordi-
natione Subdiaconi.*

Viguerius. **V**iguerius in Institut. c. 16. §. 6. docet, in ordi-
natione Subdiaconi materiam proximam esse
traditionem libri Epistolarum, & verba ipsi
correspondentia esse formam: quia sicut ad Dia-
conum pertinet legere Euangeliū tempore Sacri-
ficij, ita etiam ad Subdiaconi pertinet legere Epis-
tolam: ergo sicut in ordinatione Diaconi materia
proxima est traditio libri Euangeliorum, & verba
sub quibus sit sunt forma; ita etiam in ordina-
tione Subdiaconi traditio libri Epistolarum est
materia proxima, & verba, sub quibus sit, sunt
forma.

Vasquez. *Egidius.* *Layman.* *Eugen. IV.* **V**asquez disp. 238. c. 5. Egidius dub. 7. & Lay-
mannus cap. 3. docent, in ordinatione Subdiaconi
materiam proximam sitam esse in traditione Ca-
licis vacui, & Patene vacuae, & formam in verbis
sub quibus sit. Quod quod materiam expressit
Eugenius IV. in suo Decreto. Et ratione probatur,
quia per eam traditionem, & per verba sub quibus
sit, denotatur potestas ad propriam actionem
Subdiaconi, nempe ad ministrandum Sacerdoti-
vam Corporis & Sanguinis Christi.

Medina. *Fornarius.* *Adamus.* **M**edina vero lib. 1. de Continentia, c. 44. For-
narius de Ordinibus, c. 2. & Adamus disp. 7. q. 2.
dub. 3. docent, materiam proximam in ordinatio-
ne Subdiaconi coalescere ex vtriusque materia
dicta traditione, & formam ex verbis sub quibus
vtrique traditio sit, & merito: quia per vtramque
traditionem, & per verba vtrique corresponden-
tia, denotatur & traditur potestas ad duas dictas
actiones, quae sunt propria Subdiaconi; ergo ne-
gari nequit, vtramque traditionem, & verba vtrique
correspondentia, ad ordinationem Subdiaconi
pertinere tamquam materiam & formam.

Quod autem ministratio vasorum Corporis &
Sanguinis Christi sit principalior lectione Epis-
tolarum, non sufficit, vt in sola traditione vasorum
constituta materia proxima ordinationis Subdia-
coni, & forma in verbis sub quibus sit, sicut
non sufficit, quod actio consecrandi sit principi-
alior absolutione, vt in traditione rei, per quam tra-
ditur potestas ad consecrationem, ita sit tota ma-
teria proxima Sacerdotis, & tota forma in verbis
ei correspondentibus.

IId vero, quod addit Medina, nempe, etiam tra-
ditionem vestium pertinere ad materiam proximam
ordinationis Subdiaconi, & verba, sub qui-
bus sit, etiam pertinere ad formam, est singulare,
& absque fundamento, in modo & contra rationem:
quia per eam traditionem, & per ea verba, nulla de-

DIFFICULTAS XIII. & XIV.

notatur potestas ad actionem aliquam Subdiaconi.
Ordinatio ergo Subdiaconi coalescit ex vtraque
dicta traditione, tamquam ex materia proxima
totali; & ex verbis, sub quibus vtraque sit, tam-
quam ex forma totali. Verba autem sub quibus sit
traditio vasorum, sunt illa, quae Episcopus, post
quam singulis ordinandis tradidit dicta vasa, dicit
omnibus simul: *Videte cuismodi ministerium vo-
bis traditur.* quia nulla alia aptiora, vt sint forma
respectu traditionis vasorum, proferuntur ab Epis-
copo ordinante; quia ea verba, prout relata ad eam
traditionem, sufficienter denotant potestatem ad
dictam actionem, & non alia, & aliis moraliter
coniunguntur cum ea traditione.

DIFFICULTAS XIV.

*Quae sit materia & qua forma in ordi-
nationibus minoribus.*

Conueniunt Doctores, in ordinatione Ostia-
rij materiam proximam esse traditionem
clauium Ecclesie, & verba ipsi correspondentia
esse formam: & materiam proximam in ordina-
tione Lectoris esse traditionem libri Lectionum,
qui *Lectionarius* dicitur, & formam esse verba sub
quibus sit: & materiam proximam in ordinatione
Exorcistae esse traditionem libri exorcismorum,
formam vero esse verba ipsi correspondentia: &
quoad omnia prae dicta, constat ex Pontificali Ro-
mano, & etiam ex Decreto Eugenij IV. dum lo-
quens de materia minorum ordinationum, signi-
ficat confidere in rerum ad sua ministeria perti-
nentium assignatione, & merito: quia per singulas
dictas traditio, & per verba ipsi correspondentia,
denotatur potestas ad proprias actiones
singularem dictarum ordinationum.

Est tamen difficultas, quae sit materia & quae
forma in ordinatione Acolythi.

Durandus in 4. dist. 24. quest. 3. & Paludanus
q. 2. art. 3. docent, materiam proximam ordinatio-
nis Acolythi esse traditionem. Vrceoli vacui, &
verba ipsi correspondentia esse formam: quia per
eam traditionem, & per ea verba, denotatur pote-
stas ad implendos vrceolos vino & aqua, & ad eos
suggerendos, quod est propria actio Acolythi.

Bonaventura in 4. dist. 24. par. 2. dub. 5. Richardus
art. 4. q. 3. & Angelus v. *Ordo* n. 4. docent, ma-
teriam proximam in ordinatione Acolythi esse
traditionem. Candelabri cum cereo extinto, &
verba ipsi correspondentia esse formam: quia per
eam traditionem, & per ea verba, denotatur pote-
stas ad accendendos cereos, & eos deferendos ante
Sacerdotem, quod videtur prae cipua actio
Acolythi.

Viguerius vero cap. 16. §. 6. Vasquez disp. 237. *Viguerius.*
n. 35. Henriquez lib. 10. ca. 2. & Adamus disp. 7. *Vasquez.*
q. 2. dub. 3. docent, materiam proximam in ordi-
natione Acolythi coalescere ex dicta vtrique tra-
ditione, & formam ex verbis vtrique correspon-
dentiis, & merito: quia per vtramque dictam
traditionem, & per verba vtrique corresponden-
tia, denotatur potestas ad duas dictas actiones quae
sunt propria Acolythi.

Quod vero vna actio Acolythi sit principalior
quam altera (qualis videtur esse ministratio &
suggestio vini & aquae) non sufficit, vt in sola tra-
ditione rei, & in verbis ipsi correspondentibus,

L 1 quibus

quibus denotatur potestas ad actionem principiorem, consistat tota ordinatio Acolyti, ut in simili diximus Difficultate precedenti.

DIFFICULTAS XV.

*Vtrum ad valorem singularum ordinatio-
num requiratur ex parte ordinandi ta-
ctus physicus rei, cuius traditione or-
dinatur.*

Supponimus, necessarium esse necessitate praescripti, quod ordinandus physicè tangat rem seu materiam remoram, cuius traditione conferatur Ordo, ut Calicem, Vrccolum, Librum, &c. ut patet ex praxi Ecclesiae.

Hoc ergo supposito difficultas est, An dictus tactus physicus sit necessarium necessitate Sacramenti Ordinis, seu ad valorem illius.

S. Thomas in 4. dist. 24. q. 1. art. 1 quæstiunc. 5. ad 3. Paludan. q. 1. art. 1. Viguerius cap. 16. §. 6. Valentia disp. 9. q. 1. punct. 5. Egidius disp. 2. n. 7. Bonacina disp. 8. quæst. vñica, puncto 3. & plures alij partem affirmati. & tuerunt: quia dictus tactus requiratur ad verificationem formæ, in qua dicitur, *Accipe v.g. librum, aut ceroferarium; quia quod non apprehenditur aut tangitur, non accipiatur: imo etiam requiritur ad verificationem formæ, quia porrigitendo rem seu materiam, dicitur, Accipe potestatem, &c. quia tunc verbum Accipe etiam refertur ad rem illam, cuius traditione traditur dicta potestas; quia tunc potestas traditur traditione rei seu materie.*

Auctores tamen huius sententie ita ad valorem ordinatiois requirunt tactum physicum materiae remota, ut non requirant tactum physicum & immediatum singulorum quæ pro materia offeruntur; quia in ordinatione Sacerdotis non requirunt tactum immediatum vini & hostie, sed contenti sunt tactu immediato Calicis, quo etiam mediæ tangitur vinum inclusum; & tactu immediato Patenæ, quo etiam mediæ tangitur hostia posita supra Patenam: & in Rituall Romano, in quo nihil necessarium omittitur, non fit mentio immediati tactus vini, neque hostie: imo non pauci ex illis dicunt, sufficere tactum immediatum Calicis, quo mediæ tanguntur vinum in calice inclusum; & Patena & hostia supra Calicem posita.

Albertus verò in 4. dist. 24. art. 38. Caetanus in Summa v. *Ordinantium & ordinandorum peccata*; Victoria n. 230. Armilla v. *Ordo*, num. 4. Valquez disp. 246. & Laymannus cap. 5. partem negatiuam tradūt, & meritò: quia ad verificationem formæ, nempe *Accipe potestatem*, denotata est oblatione materiae, ut contingit in maioribus ordinationibus, vel *Accipe librum, &c.* ut in minoribus, non est necessarium tactus physicus materiae, adhuc mediatus: ergo absque fundamento ad valorem ordinatiois requiritur. Consequentia patet. Antecedens autem probatur, quia, ut quis verè & propriè dicat *Accipe hoc vel illud, non est necessarium, ut ille cui offeratur seu porrigitur, apprehendat seu accipiat illud, sed sufficit ut ipsi offeratur seu porrigitur, ut ex se patet, etiam si, ut verba illa effectum moralem sui imperij habeant, necessarium sit conferri & accipi quod offertur. Adeo, quod si ex parte ordinandi necessaria esset ac-*

DIFFICULTAS XVI.

ceptio ad verificationem dictæ formæ, non sufficeret tactus absque apprehensione seu tentio rei oblatæ; quia tactus absque apprehensione & tentio rei non est acceptio illius, & ideo Eugenius IV. in suo Decreto materiæ proximam ordinationis non solum appellavit traditionem & dationem rei, sed etiam porrectiōnem & assignationem, quo significat, ad valorem ordinationis non esse necessariam traditionem & dationem materiæ, sed sufficere assignationem & porrectiōnem. Addimus, nomen *traditio* aliquando significare non translationem, sed porrectiōnem seu oblationem rei; ex quo constat ad rationem aduersiorum.

Obseruandum est, quod quamvis opinio nostra sit verior, quia tamen non est certa, ac proinde qui non tangeret materiam, non esset certus ordinatus; ideo qui ordinatus est Sacerdos absque tactu materiae, grauiter peccat, si eo de fœtū & periculo adeò extraordinario non drecto, audita confessiones, & Sacrificia pro alijs stipendio accepto offerat: quia nullus à tali Sacerdote absolutionem petet, nisi in extrema necessitate; neque Sacrificia oblatio stipendio, nisi in defectu aliorum & rationabiliter conqueri potest, quod Sacerdos fideliter datus, prædicta acceptaret non detergendo deficitum adeò extraordinarium, ut moraliter nequa in suspicionem venire. Et idem est de Sacerdoti ordinato solo tactu immediato Calicis, non tangendo immediatè Patenam, quia tunc non est etiam validè ordinari; secus verò si ordinatur, tangendo immediatè Calicem & Patenam, quamvis non tangat immediatè hostiam, quia nec maximè certum moraliter.

DIFFICULTAS XVI.

*Quos effectus tribuat Sacramentum
Ordinis.*

Conueniunt Catholici, Sacramentum Ordinis gratiam sanctificantem conferre; quæ generaliter de omnibus Sacramentis nouæ legis definitur ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, à Tridentino sess. 7. can. 6. de Sacramentis in generali; & id specialiter definit sess. 21. c. 3. de Sacramento Ordinis, & constat ex Paulo 1. ad Timoth. 4. & 2. ad Timoth. 1.

Et quia Sacramentum Ordinis sicutem per se non confert primam gratiam iustificantem, quæ non est Sacramentum mortuorum, institutum ad vivificantam animam; confert augementum gratiæ, quia est Sacramentum viorum institutum ad augendam vitam, ac proinde in sufficiētē regnabit statum gratiæ; & ideo, qui est in statu perfecte mortalis, ut illud suscipiat, tenetur aut Sacramentaliter confiteri, aut perfectè conteri, prout illa placuerit: quia nullo præcepto determinate tenetur præmittere confessionem, in quo Declaratio communiter conueniunt: ipsi autem augementum gratiæ per ordinationem collato annexa est exstitutione Christi collatio auxiliorum efficacium gratiæ, ad exercenda ministeria singulis Ordinibus propria.

Confertur autem dictum augementum gratiæ per singulas dictas septem ordinationes; quæ singulæ illæ sunt vera Sacraenta, ut diximus in præcedentibus; imo & per quamlibet partiam materiæ.

materiam, & per quamlibet partialem formam, cuilibet partiali materiae correspondentem eiusdem ordinationis, constantis ex pluribus materiis & formis, per quam confertur dicta potestas ad distinctum ministerium, confertur distinctus gradus gratiae, cui gradus annectitur collatio auxiliorum proportionatorum dicto ministerio. Dicitur autem Ordo, verbi gratia Subdiaconi, constantes ex pluribus partialibus formis, idem Ordo; quia ex Christi institutione non sunt separanda; & Ordo Sacerdotis constantes ex partialibus materiis, & ex partialibus formis, etiam dicitur idem Ordo, tum ob rationem praedictam, nempe quia una ordinatio Sacerdotis non est separanda ab altera; tum etiam, quia ordinatio, aut quasi ordinatio ad absoluendum supponit ad sui valorem ordinationem ad consecrandum.

Conuenient Secundum Catholici, per Sacramentum Ordinis imprimi characterem: quod definit Eugen. IV. in suo Decreto, & Patres Tridentini sicc. 7. can. 9. de Sacramentis in genere, & sicc. 21. can. 4. innixi perpetuae & constanti traditioni Ecclesiae; & per quamlibet ordinationem, quae sit Sacramentum, imprimi peculiarem & distinctum characterem, ac proinde, iuxta nostram sententiam, secundum quam, ut diximus in praecedentibus, omnes septem ordinationes sunt Sacramenta, imprimi septem characteres integrantes unum totalem; sicut omnes septem ordinationes integrant unam totalem ordinationem, & unum totale Sacramentum.

Est tamen difficultas, An per partes ordinationes eiusdem Ordinis, ut per ordinationem Sacerdotis ad consecrandum, & per ordinationem seu quasi ordinationem eiusdem ad absoluendum, & per ordinationem eiusdem in Episcopum, conseruantur distincti characteres partes.

Vasquez disp. 139. n. 57. & disp. 140. n. 54. Henriquez l. 10. c. 6. Reginaldus l. 30. c. 4. & Laymannus c. 4. docent, per priorem tantum partialem ordinationem eiusdem Ordinis imprimi characterem, non per posteriores, sed per has conferrir nouas potestates ad noua ministeria, consistentes aut in extrinseca denominatione destinationis diversa ad illa ministeria, aut in modis realibus intrinsecis superadditis dicto characteri, ut ait Laymannus.

Paludanus verò in 4. dist. 24. q. 7. a. 3. Bellarminus c. 5. & Aegidius disp. 20. n. 74. docent, per distinctas ordinationes partes ad distincta ministeria eiusdem Ordinis, ut Sacerdotij (et idem est Subdiaconi & Acolyti) imprimi distinctos characteres partes, & merito: quia conformius rationi est, quod sicut prior potestas per priorem ordinationem collata annectitur à Deo entitati physicae characteri, ita etiam posterior potestas, & noua collata per posteriorem ordinationem, etiam annexatur noue entitati physicae partiali characteri: nihilominus ex eis partialibus characteribus unus integratur eo modo, quo ex illis partialibus ordinationibus integratur una.

DIFFICULTAS XVII.

Vtrum Episcopus sit minister Sacramenti Ordinis.

Conuenient Doctores, potestatem ordinariam conferendi Ordines Ecclesiasticos esse apud Episcopum consecratum, ut definit Tridentinum

scilicet 23. c. 4. & can. 7. & contra Gratianum conuenient, Episcopum, quamvis excommunicatum, suspensum, hereticum, & degradatum, posse validè ordinare, quamvis non licet: quia potestas ad validè conferendum Ordines annexa est ex Christi institutione characteri Episcopi, qui deleri non potest. Patres verò nonnulli, qui indicant ordinationem factam ab Episcopo excommunicato esse irritam, tantum intendunt, non esse habendam ut legitimam, ad eum effectum, ut sic ordinatus non permitatur ut Ordine sic sibi collato.

Observandum est Primò, ut optimè Vasquez Vasquez. disp. 243. c. 2. & Laymannus c. 9. potestatem ordinariam ordinare esse apud Episcopum consecratum, & ipsi conuenire tantum ratione Ordinis Episcopalis, non ratione aliorum; & consequenter Episcopum, quamvis carentem Ordinibus Diaconi & reliquis inferioribus (ut fieri potest) quia isti non necessariò presupponuntur ad valorem ordinationis in Episcopum, sicut presupponitur ordo Sacerdotalis, posse validè conferre, non solum eos quos ipse habet (in quo Doctores conuenient) sed etiam eos quibus caret, ut contra Silvestrum v. Ordo. 2. & contra Henriquez lib. 10. c. 20. docent Vasquez & Laymannus. Eos tamen, qui Vasquez. bus caret, nequit licet conferre; quia, qui caret Laymannus. inferioribus ordinibus, prohibitus est in ordine superiori ministrare.

Observandum est Secundò, quod quamvis qui liber Episcopus possit quamlibet, capacem Ordinis, validè ordinare, nequit tamen licet non sibi subditu ordinare, nisi ex licentia proprii Episcopi; quia prohibitum est in Concil. Nicæo can. 17. Cont. Nicæum in eo ordinatio altera facta dicitur irrita; quia nequit aliter irrita censeri, nisi quia sic ordinatus interdicatur Ordinem sic suscepit exercere; & id nouiter fuit prohibitum in Tridentino sicc. 23. Trident. e. 8. de Reformatione, vbi Episcopo ordinanti non subditu, imponitur pena suspensionis a collatione Ordinum per unum annum, & ipsi ordinato ab exercitio Ordinum sic suscepitorum ad beneficium proprii Episcopi. Quilibet tamen fit subditus Episcopo quoad susceptionem Ordinum (ut exprimitur in cap. Cùm nullus de Temporibus ordinationum, in 6.) aut ratione nativitatis in diecessi illius (ad quod credo sufficere, quod in ea fortuitò natus sit, quia in ea erat mater causa itineris vel negotiorum) aut ratione domicilij in illius diecessi, aut ratione beneficij quod in eius diecessi obtineat: ac proinde, qui natus est in una diecessi, & in alia habet domicilium, & in alia tertia habet beneficium, poterit à quolibet Episcopo ex illis tribus licet ordinari. Conceditur tamen in Tridentino sicc. 23. cap. 9. Episcopo, ut possit ordinare familiarem suum, quamvis non subditu, qui cum ipso fuerit per triennium commoratus, cum onere concedendi illi beneficium quam primum vacet; quod intelligitur, quamvis nullum habeat patrimonium, & quamvis nullius Ecclesiæ virgeat necessitas Clericorum: Episcopis verò merè titularibus, quamvis residuani in locis exemplis, & nullius diecessis, & in Monasteriis prohibetur in Tridentino sicc. 14. c. 2. de Reformatione, ordinate aliquem, quamvis suum familiarem, sub pena suspensionis ab exercitio Pontificalium per unum annum.

DIFFICULTAS XVIII.

Vtrum alij non Episcopi sint ministri
Sacramenti Ordinis.

Conueniunt Primo Catholici contra hereticos, laicos non esse ordinarios ministros ordinationis; ino nec Ecclesiasticos non Episcopos, quamuis Sacerdotes.

Conueniunt Secundo Doctores, nullum non Sacerdotem (quamvis Cardinalem) posse esse ministerum ex commissione ordinationis a Christo institutum, cui conuenit ratio Sacramenti; quia nec factio aliquo, nec alio fundamento constat non Sacerdoti posse committi.

Est tamen difficultas, An Sacerdotes non Episcopi possint esse ministri Sacramenti ordinationis ex commissione Romani Pontificis. Addimus, ex commissione Romani Pontificis, quia nec factio aliquo, nec alio fundamento agnoscitur posse ex commissione alterius.

Adrianus.
Maior.

Adrianus in 4. quæst. de Sacram. Confirmationis, art. 3. & Maior dist. 7. quæst. vñica, docent, Sacerdotes non Episcopos, quamvis Cardinales, non posse ex commissione Romani Pontificis Ordinem aliquem conferre, nec minorem: quia Christus nullum alium ministerum ordinationis instituit, nisi Episcopum.

Richardus. Richardus in 4. dist. 25. a. 1. q. 7. Silvester v. Ordo. 3. q. 7. Couarruias lib. 1. Variarum, c. 10. n. 10. & Bonacina puncto 4. docent, Sacerdotem non Episcopum posse ex commissione Romani Pontificis Ordines minores conferre, quia id sepe factum est; non verò maiores, quia id nec ex factio aliquo, nec aliunde constat.

Turrian. Franciscus Turrianus in Annot. ad Concil. Nicenum can. 54. & alij, quos refert Vasquez, existimant posse ex commissione Romani Pontificis quatuor minores & Subdiaconatum conferre, non verò reliquos.

Gabriel. Supplemento Gabriel in 4. dist. 25. quæst. 1. a. 3. & alij existimant, Sacerdotem non Episcopum posse ex commissione Pontificis conferre quatuor minores Ordines, & Subdiaconatum, & Diaconatum, sed non Sacerdotum: quia hoc numquam legitur factum.

Aureolus. Aureolus verò apud Capreolum dist. 25. qu. 1. ar. 2. Angelus v. Ordo. 2. nu. 2. Glossa in can. Peruenit, dicitur. 95. Innocentius IV. in cap. 4. de Consecratione, nu. 4. Panormitanus n. 9. Vasquez dist. 243. c. 4. & Ochagana q. 7. docent, & merito, Sacerdotem non Episcopum posse ex commissione Romani Pontificis omnes Ordines, vsque ad Sacerdotium inclusuè, conferre. Quod indicat

Eugen. IV. Eugenius IV. in suo Decreto, dum ait: *Ordinarius minister huius Sacramenti* (nempe Ordinis) *est Episcopus*, quia eo indicat, non Episcopum posse ex commissione esse ministerum Sacramenti Ordinis, ac proinde omnium dictarum ordinationum, quia omnes sunt Sacraenta; & non est maior ratio vnius, quam alterius. Et quamvis ordinatio Episcopi sit Sacramentum, tamen nequit esse minister principalior illius, ob discrimen inter ordinationem Episcopi, & inter ordinationem reliquorum ministeriorum: quia Episcopus est superior omnibus aliis ministeriis, & indecons est, quod ab inferiori benedicatur & consecratur, quamvis à principaliori ministerio; & ob id creditur ex Christi institutione ordinationem Episcopi non posse committi

DIFFIC. XVIII. & XIX.

non Episcopo, tamquam principaliori minister, de quo dicemus Difficultate xix.

Et id specialiter probatur, quod omnes ordinationes inferiores, excepto Sacerdotio, ex factio: quia de facto commissa est ab Innocentio VIII. facultas Abbatibus Ordinis Cisterciensis, conferendi suis subditis omnes Ordines, excepto Sacerdotio, in Bulla quadam contenta in noua Compilacione priuilegioru ipsius Ordinis, priuilegio ut, & quod ordinationes Minores, & quod ordinationem Subdiaconatus, constat, quia Victoria in Summa n. 235, affirms se vidisse Bullam Ponificis, in qua eisdem Abbatibus concedebatur facultas conferendi suis subditis Ordines minores, & Subdiaconatum. Et quod ordinationes minores constat; quia modo inest facultas Cardinalibus, etiam non Episcopis, & Abbatibus exceptis conferendi Ordines minores, quamvis in Tridentino prof. 25. c. 10. de Reformatione, Abbatibus, & aliis quibuscumque exceptis, existentes inter alia, quam dicitur, prohibitus sit, nec vñi, nisi subdito regulari, primam tonsuram, ne minores Ordines conferant.

DIFFICULTAS XIX.

Quot Episcopi requirantur ad valorem
Ordinationis Episcopi.

Supponimus Primo, in quo conueniunt Doctores, uno aut altero excepto, ordinationem Episcopi non posse committi non Episcopo, sed tamquam minister principaliori, quia est validè indecens, maiorem à minori consecrari & benedicere & ex altera parte id nulla conjectura nullumque factio possumus affirmare: vnde Episcopus neque validè ordinari, adhuc ex commissione Papæ, nisi faltem ab aliquo Episcopo.

Supponimus Secundo, ex decreto & constitutione Ecclesiæ, ordinationem Episcopi non possit nisi à tribus Episcopis fieri; & aliter, quam à tribus, illicite fieri.

Est tamen difficultas, An ad valorem ordinationis requiratur, quod fiat à tribus Episcopis.

Paludanus apud Siluestrum v. Conferata. 1. num. 1. partem negatiam tuerit, quam etiam indicant ipse Silvester & Armilla eodem verbo, n. 2. & Antoninus 3. p. tit. 14. cap. 19. Erid primò supponi videtur in can. 1. Apostolorum, dum dicunt, Episcopum debere à duobus vel à tribus Episcopis ordinari: & idem habent apud Clemensem 1. 3. Constitut. c. 20. Quod si ad valorem ordinationis non requiruntur tres Episcopi, non est ratio aliqua sufficiens, vt affirmemus unum Episcopum non sufficere. Et id secundo etiam supponi videtur in Concilio Auraniano I. c. 21. dum fit c. 1. tñatur, vt si duo Episcopi presumperint aliquem inuitum (intellige non omnino, sed aliquiliter tantum inuitum) Episcopum facere, vñc; Episcopus ordinans deponatur, & in locum vñus substitutur qui vim passus est, & in locum alterius ordinatur alius. vbi supponitur, Episcopum verè ordinari à duobus Episcopis. Et Tertio id supponere videatur Simon Chananus Apostolus, qui, vt refert Clemens lib. 8. Constitut. c. 21. alij 33; permittebat ordinationem Episcopi fieri à duobus vel à tribus Episcopis; & de ordinato ab uno statuit, vt tam ordinatus quam ordinans deponatur: quod si non esset verè ordinatus, deponeret posset.

Holstienus

Hofstiensis. Hostiensis verò, & Glossa in cap. *Nr Episcopi*, de Tempor. ordinat. Bellarminus de Notis Ecclesia c. 8. Vasquez disput. 243. c. 6. & Egidius disp. 20. dub. 9. docet, ad valorem ordinationis Episcopi ad minus requiri tres Episcopos, & merito: quia ad ordinationem Episcopi, ex institutione Christi requiruntur tres Episcopi: ergo requiruntur ad valorem ordinationis illius. Consequentia pater. Antecedens autem probatur, quia ab initio nascensis Ecclesia ad ordinationem Episcopi fuerunt requisiiti tres Episcopi, ut expressit Anacletus Epist. 2. & significat Paulus 1. ad Timotheum. 4. dum supponit, ordinationem Timothei in Episcopum fuisse per impositionem manuum Presbyterij, id est conuentus Episcoporum, ad quem ad minus requiritur congregatio trium Episcoporum. Et idem Antecedens expressit Anicetus Papa Ep. ad Episcopos Gallie c. 1. vbi loquens de ordinatione Iacobi Minoris in Episcopum Ierosolymæ, quam Anacletus refert facta à Petro & à Iacobo Maiore & à Ioanne, cuius verba ipse Anicetus adducit, sic ait: *Si auem non minus quam à tribus Apostolis tantus vir fuit ordinatus Episcopus, patet profecto eos formam instituente Domino tradidisse, non minus quam à tribus Episcopis ordinari debere.* Et quoniam Iacobus Minor non fuerit ordinatus Episcopus ab illis, sed anteā immediatè fuerit à Christo, sicut alii Apostoli, & ab illis tribus tantum fuerit assignatus Episcopus Ecclesiae Ierosolymæ; nihilominus haec assignatione facta ab illis tribus, denotata fuit forma instituta à Christo ad ordinationem Episcopi: quia voluerunt tres concurrere ad electionem & assignationem illius in Episcopum Ierosolymæ, ut in ea imitarentur formam à Christo institutam pro ordinatione Episcopi.

Bellarmin. Pradicant tamen doctrinam limitant Bellarminus, Vasquez, & Egidius, ut ad valorem ordinationis Episcopi requirantur tres Episcopi, tamquam ministri ordinarii; quia existimant, ex commissione Romani Ponitentes sufficere unum Episcopum; quia id fecit D. Augustinus Episcopus Cantuariensis ex commissione D. Gregorij, ut significatur in Responsione 8. D. Gregorij ad interrogations ipsius Augustini: & id significat Simon Chananeus Apostolus apud Clementem I. 8. Constit. Apostolica cap. 27. alias 33. dum postquam dixit, *Episcopum ordinandum esse à duobus vel tribus, subdit, quod si necessitas coegerit ab uno ordinari, afferatur decretum commissione plurium Episcoporum.* Et quoniam non satis constet de veritate dicti facti D. Gregorij; quia textus, ex quo deducitur, est indeutus; & quoniam non satis constet de auctoritate dicti libri Constitutionum, dictam tamen limitationem libenter admittimus, nempe ordinationem Episcopi posse validè fieri ab uno tantum Episcopo, a sufficientibus tamen aliis duobus Sacerdotibus ex commissione Pontificis, loco aliorum duorum Episcoporum minus principalium sufficientium; quia credimus, ministru ordinationis, qui est Ordinarius, esse ordinarium totius ordinationis; & qui potest esse ex commissione, posse esse ex commissione totius ordinationis a primo gradu usque ad ultimum, etiam ordinationis Episcopi: quia ex una parte non est maior ratio ob quam sit aut posse esse unius ordinationis, & non alterius; & ex altera parte nulla est indecentia in eo, quod Episcopus, qui est superior simplexi Sacerdote, consecretur & benedicatur à simplicibus Sacerdoti-

bus, tamquam à ministris minus principalibus, ex commissione Pontificis: & quia esset in eo, quod consecraretur & benedicteretur à simplici Sacerdote, tamquam à principaliori ministro, quamvis fieret ex commissione Pontificis, id est credimus adhuc ex ea non posse validè fieri à simplici Sacerdote, tamquam à principaliori ministro. Ut vero dicta commissio fiat licite, requiritur causa aliqua considerabilis seu gravis, ut deducitur ex testimonio Chananei, & ex factu D. Gregorij, quod non fuit factum absque gravi aliqua causa: non tamen requiritur, ut commissio validè fiat; quia non est dispensatio in Iure aliquo divino, sed concessio facultatis similis ei, aqua conferetur ad absoluendum a referuatur, quae fit valide, quamvis fiat absq; causa.

Ad primum ergo fundamentum aduelteriorū, desumptum ex canonе 1. Apostolorum, & ex Clemente I. 3. Constitut. c. 2. respondemus, ibi significari, ad ordinationem Episcopi sufficere duos vel tres Episcopos simili cum Metropolitano, qui semper & immobiler fuit Iure Ecclesiastico relinquitus.

Ad secundum, desumptum ex Concilio Arausianico I. respondemus, quod quādo in eo dicitur, ordinatum à duobus, quando inuitus ordinatur, substituendum esse loco vnius ordinantis, non intelligatur absq; noua ordinatione ipsius inuiti ordinati; cui non aduersatur quod subditur, nempe pro altero ordinante ordinandum esse alterū (quo videtur particularē substituendum esse non significari ordinandum esse) quia etiam dici potuit substituendum esse alterum, & forsitan dicitur substituendum esse loco vnius ordinantis, quia fuit apparenter ordinatus, & pro altero ordinante dicitur ordinandum esse alterum; quia nullatenus fuit alter ordinatus adhuc apparenter.

Ad tertium, desumptum ex Chananeo, respondemus, quando de ordinato ab uno, & de illum ordinante ait, tam ordinantem quād ordinatum deponendum esse, non supponere ordinatum ab uno esse verè ordinatum; quia eo verbo *deponendum* esse tantum significat, ordinatum ab uno, non esse permittendum exercere officium Episcopi, quia non fuit verè ordinatus; & ordinantem, quia illicitè ordinavit.

DIFFICULTAS XX.

Utrum feminæ ex institutione Christi sint capaces ordinationis Ecclesiastice.

Procedit difficultas de ordinatione Ecclesiastica à Christo in Sacramentum instituta. Circa quam hæretici, dicti Pépuziani, existimant, etiam feminas ex Christi institutione esse capaces cuiuscumque ordinationis Ecclesiastica, etiam Episcopatus. Primo, quia id indicare videtur Paulus ad Galat. 3. dum ait, in Christo Iesu masculum & feminam unum esse, & inter eos non esse discrimen. Secundo, quia femina potest esse prophetissa; qualis erat Maria soror Meyfis, & Anna filia Phanuel, Luce 2. ergo potest esse clericæ, immo Episcopæ. Tertio, quia antiquitus in Ecclesia fuerunt Subdiaconissæ, & Diaconissæ, & Presbyteræ, & Episcopæ, ut constat ex abrogatione ordinationis caritatis facta à Græcis in Concilio Laodicensi can. 1. & Con. Laod. referuntur can. *Mulieres*, 32. distinctæ, & à Latinis in Concilio Arausianico I. can. 26.

Catholici tamen conueniunt, feminas ex Christi Arausie.

L. 3 in sti-

institutione non esse capaces ordinationis à Christo in institutæ: quod indicat Paulus 1. ad Corinth. 4. dum ait, turpe esse mulieri loqui in Ecclesia, adhuc interrogando; & idem moneret, ut si quid velint dicere, domi viros suos interrogent: tunc autem est, feminam in Ecclesia Sacrum offerre, & sacrificanti ministrare. Et id constat ex eo, quod Christus nec suam matrem, nec Magdalenam, neque aliam feminam, nec Ecclesia feminam aliquam ordinaverit, quod absque dubio Christus aut Ecclesia fecisset, si ex Christi institutione id posset valide fieri.

Ad primum ergo fundamentum hæretorum respondemus, Paulum ibi tantum voluisse significare, inter masculum & feminam nullum esse discriminem in Christo, quod iustificationem & meritum. Ad secundum concedimus, feminas posse esse & fuisse prophetissas, negamus tamen, posse ordinari: quia propheta absque indecentia potest esse in femina, & non ordinatio; quia prophetia non constituit feminam superiorum in Ecclesia, bene tamen ordinatio; & idem ex Christi institutione non fuit facta ad ordinacionem ab ipso institutam.

Ad tertium respondemus, olim alias instituti Diaconissas, non ordinatione Diaconatus ad munus Ecclesiasticum Diaconi, sed ad curam feminarum, ut eis in quibusdam necessitatibus assistenter, præfertim in ordine ad Baptismum suscipiendu, & ad iam suscepimus, ut indicat Epiphanius Hæret. 69. & præter has fuisse alias Diaconissas non ob aliquod officium, sed quia erant uxores virorum, qui separatione facta quoad torum, ordinabantur Diaconi; & simili ratione erant alia Subdiaconissæ, & alia Presbyteræ, & alia Episcopæ, quia eam cum simili separatione facta ordinati erant aut Subdiaconi, aut Presbyteri, aut Episcopi, de quo legendus est Vasquez disp. 245. & Laymannus cap. 6.

Obleruandum est contra Vasquez, Laymannum & Ochagavia, ut optimè Paludanus in 4. dist. 25. q. 3. a. 1. ex dispensatione Pontificis feminas posse validè confusa clericali initiat, etiam si prima tonsura tribuatur masculis tamquam praemium ad ordinationem: quia hæc ordinatio est ex sola institutione Ecclesiæ; & non repugnat feminam esse capace illius, quod in masculis est præparatio prævia, quamvis non sit capax eius ad quod est præparatio in masculis. Et ob eamdem rationem possent ex dispensatione Pontificis quatuor minoribus Ordinibus initiari, si non essent ex Christi institutione, sed tantum ex institutione Ecclesiæ, & tunc credunt Vasquez & alii. Circa hermaphroditum legatur Laymannus libro 1. in priori Tomo, Bonacina disputat. 8. quæst. vñica, par. 5. & noster Tractatus de Irregularitate, Dilputat. 1. Difficultate xiv.

DIFFICULTAS XXI.

De estate requisita ad ordinationem Ecclesiasticam suscipiendam.

Conueniunt Doctores, quemcumque masculum, habentem ysum rationis, esse capacem ordinationis Ecclesiasticae: quia Christus in habente ysum rationis nullam præscriptiæ atatem ad suscipiendam validè ordinationem, sicut nec ad validè suscipienda reliqua Sacra menta.

Est tamen difficultas, An infantes ante ysum rationis sint capaces ordinationis; & idem est de perpetuò amente.

Durandus in 4. dist. 25. q. 2. & Petrus Sotus de Institutione Sacerdotum, lect. 5. partem negantur, & tuentur: quia ordinans verbis forma dicit ordinando, *Accipe*, aut *potestatem*, aut *Spiritum sanctum*, aut *librum*, aut aliam rem sensibilem; quia verba cum sint imperij, necessariò sunt dirigenda ad eum, qui capax est imperij passiui, cuius infans ante ysum rationis est incapax.

S. Thomas vero in 4. dist. 25. q. 1. a. 1. quæstione 25. Scotus q. 2. Vasquez disp. 246. & communiter Doctores partem affirmatiuam merito tradunt. Et id quod Ordines minores, & quod Subdiaconatus, supponitur in c. vñica. de Clerico per salutem promoto. Quod si infans ante ysum rationis est capax dictorum Ordinum, etiam erit aliorum, adhuc Episcopatus; quia minores Ordines, & sicut Diaconatus, non minus sunt Sacramentum, & non minus imprimunt characterem, quam reliqui ministri. Et ratione probatur, quia infans capax est omnium Sacramentorum, quæ non requirunt essentia liter conditionem aliquam statu infancia regnantem; quia est capax Baptismi, & Confirmationis, & Eucharistæ, quia non requirunt talis conditionem; & non est capax Matrimonij, nec Pœnitentia, quia essentia liter requirunt acutiberos, nec Extrema Vnctionis, quia tantum instituta est pro his, qui pro tempore, quo confite, possint habere peccata actualia, aut debitum pasti, restantib; & qui possint egere auxiliis ad reddendum dæmoni: Sacramentum autem Ordinis, adhuc Episcopatus, nullam requirit conditionem repugnantem statui infanciae.

Ad rationem ergo pro aduersariis respondemus, illo verbo *Accipe* in forma ordinationis, non denotari imperium propriæ & in rigore, quodcum dirigitur ad eum qui est capax imperij passiui, cuius infans non est capax; sed tantum denotare efficaciam & infallibilem vim Sacramenti Ordinis ad collationem potestatis & gratia, quarum infans est capax; & quamvis ad ysum ordinationis requiratur tactus physicus materia illius, cuius solutio confertur potestas (quod nos negamus) infans est capax illius.

Sed quamvis ex institutione Christi (& consequenter ad ysum Ordinis), nulla certa atatem requisita sit in Ordinando, tamen ex luce Ecclesiastico (& consequenter, ut licet fiat) pro primato tonsura requisitum est septennium in Rubrica Pontificis, de Ordinibus conferendis: imo in Tridentino less. 23. c. 4. de Reformatione, pro prima tonsura requiritur certa scientia (de qua potest dicimus) que regulariter non inveniuntur ante nonum annum. Pro minoribus vero Ordinibus nulla in luce prescribitur certa atata: ea tamen qualitas requiritur à Tridentino c. 11. quæ regulariter non inveniuntur ante 12. annum. Pro maioribus autem Ordinibus non istimè in Tridentino less. 23. c. 12. de Reformatione prescribitur, ut nullus ad Subdiaconatum ante 22. & ad Diaconatum ante 23. & ad Presbyteratum ante 25. atatis sui annum promouetur: vnde qui habet 22. inchoatum ordinat potest Subdiaconus, & sic de aliis duobus; quia qui inchoauit annum, iam est in eo, & non ante eum.

Et id voluit Tridentinum etiam in ordinatione Regulare obseruari, non obstatibus quibuscumque p. 100. p. 100.

Pius V. priuilegiis, quo reuocatum mansit priuilegium Minoribus ab Innocentio III. concessum, vt Generalis & Prouincialis possint dispensare, vt Religiosi ipsi subditi possint 22. anno completo ad Presbyteratum promoueri. Et quamvis Pius V. voluit, vt Mendicantes non obstante Tridentino, terterentur suis priuilegiis, tamen Gregorius XIII. reuocauit, vt constat ex Motu proprio, qui exstat apud Nauarum in fine Summae. Et quamvis poscebat ipse Gregorius XIII. (vt Cardinales Congregationis Tridentini refuerunt) restituerit Mendicantibus sua priuilegia, sed in foro tantum conscientia; & ideo non possunt vti dicto priuilegio dispensandi in dicta etate ad Presbyteratum requiri: quia Superioris non aliter ordinant suos subditos, quam in mitendo illos ad Episcopum cum literis dimissoriis, & in eis debet contineri vera testificatio artatis, vt priuilegium profit; ac proinde dispensatio in ea etate non potest fieri nisi in foro exteriori, ad quam vt sic non habent priuilegium. Ad hoc tamen, vt aduertit Vasquez nu. 45, poterit dictu priuilegiu prodesse Regularibus, vt si forte aliquis bona fide ordinetur ante 25. annū, post 22. possit Prouincialis dispensare cum illo, vt exerceat Ordinem. Pro Episcopatu nulla Iure novo Ecclesiastico præscripta est artas; Iure tamen Ecclesiastico antiquo cap. *Cum in cunctis. de Elecione. præscripta est artas 30. annorū completorū.*

DIFFICULTAS XXII.

De qualitate ordinandorum.

Trident. Pro prima tonsura in Tridentino less. 23. c. 4. de Reformatione, præscribitur, vt ea initiandus suscepit Confirmationem, & rudimenta fidei sciat & legere, & scribere, & quod non initietur ille de quo non sit probabilis coniectura, quod eligat id genus vita, vt Deo fideliter seruat, & non vt declinet iudicium facultate. Nihilominus, quia Tridentinum nullum quoad prædicta tradit præceptum, sed tantum simplicem monitionem, ideo Episcopus, qui ordinat eum quæ prudenter timerit habere intentionem ducenti uxorem, & is qui, habens eam intentionem, ordinatur, non peccat salte mortaliter: & idem est de ordinante, & de eo qui ordinatur absque reliquis prædictis, excepta scientia, quod primam tonsuram, & quod reliquos Ordines; quia quamvis scientia præscripta à Tridentino pro illis, non sitab ipso requirita ex necessitate, est tamen sic requirita in eam. *Illiteratos. distinct. 36. & in c. Cum in cunctis. de Elecione. & in cap. finali de Temporibus ordinationum, in 6.*

Pro quatuor vero minoribus Ordinibus Tridentinum c. 11. præscribitur, vt ad eos non admittantur, qui ignorant linguam Latinam, & de quibus non sperent habitus scientiam sufficientem ad maiores Ordines.

Trident. Pro Subdiaconatu & Diaconatu Tridentinum cap. 13. præscribitur, vt eis initiandi habeant bonum testimonium, & sint in minoribus Ordinibus probati, & sint literis, & his quæ ad eos exercendos pertinent, instructi, & sperent se seruatuos continentiam. Sed quia ea, quæ ad eos exercendos pertinent, facilè possunt ex Rubricis Missalis addisci, ideo possunt absque indecentia ordinari, quamvis ea non sciant antea.

Trident. Pro Sacerdotio vero Tridentinum cap. 14 præscribitur, vt eis initiandi habeant bonum testimonium,

& qui possint populum docere quæ necessaria sunt ad salutem, & ad recte administranda Sacraenta, subintellige Baptismum, Eucharistiam, & Extremam Vnctionem, non Pœnitentiam; quia ad hanc administrandam noua approbatio requiritur ab ipso Tridentino c. 15. Ex eo vero, quod in articulo mortis pœnitentias possint pœnitentiam absque noua approbatione administrare, quando non est alius approbatus, non videtur necessarium, vt ante ordinationem sciant necessaria ad id, imo nec post ordinationem, quia est casus rarissimus, pro quo non videtur necessarium, neminem ordinari Sacerdotem, qui non sciat necessaria ad id. Deinde pro eis, qui maioribus initiantur, statuit Tridentinum less. 21. c. 2. de Reformatione, ne quis (subintellige, facultarius) maioribus ordinetur, nisi habeat congruam sustentationem ex beneficio certo, aut ex pensione, aut ex patrimonio: imo quando non ex beneficio, sed ex pensione, aut patrimonio, non nisi pro necessitate aut commoditate Ecclesia ordinandi: qui vero ficto patrimonio, aut ficta pensione, aut ficto beneficio ordinatur, grauiter peccat; tamen non est suspensus, vt aduertimus Tractatu de Suspensiōne, Difficultate xiiii.

DIFFICULTAS XXIII.

De temporibus ordinationum.

C Errum est, primam tonsuram quoquis anni tempore, & quoquis die, & hora, & loco dati posse, & etiā, vt dicitur in Pontificali, minores Ordines quoquis die Dominicā imo vnam aut alteram personam, quoquis die festo posse ad minores Ordines promoueri: Subdiaconatum vero (& conseqüenter Diaconatum & Presbyteratum) non nisi in Sabbato Quatuor Temporum anni, & in Sabbato ante Dominicā passionis, & in Sabbato sancto ante Dominicā Resurrectionis, vt dicitur in c. *De eo autem de Temporibus ordinationum: in quibus etiam possunt minores Ordines conferri.* Imo in Hispania consuetudine receptum est, vt in ieunio Quatuor Temporum ante Sabbathum minores Ordines conferri possint; quod introductum est, ne quis in eodem die Sabbathi simul recipiat ordines Minores, & Subdiaconatū, quoquis id non sit prohibitum, vt aduertit Vasquez disp. 246. nu. 47. sed Vasquez. tantum in eodem recipi duos Ordines sacros, in c. *Dilectis. de Temporibus ordinationū, & in Tri-* Trident. dentino less. 23. c. 13. de Reformatione. Episcopatum autem non posse conferri nisi in die Dominicā, cōstat ex antiqua praxi Ecclesia, & tradit Leo I. E. Leo I. 79. cap. 1. & refertur in can. *Quod die. dist. 75.* Circa interstitia seu interualla temporis quo vñus ordo conferetur, vsque ad tempus quo alius conferri possit, in Tridentino less. 23. c. 11. dicitur, minores Ordines per interstitia conferendos esse, nisi alius Episcopo magis expedite videatur; vbi tempus interstitii seu interualli non assignatur, ac proinde remittitur arbitrio Episcopi: sed iam in Hispania consuetudine introductum est, vt minores Ordines eadem die absque interstitiis conferantur. Et in eodem cap. dicitur, ne iniini conferendum esse Subdiaconatum, nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum Ordinum, nec Diaconatum, nisi post alterum annum à susceptione Subdiaconatus, vt pater ex c. 13. nec Presbyteratum, nisi post alterum annum à susceptione Diaconatus, vt pater ex cap. 14. Iudicio tamen Episcopi relinquatur, vt in interstitiis dispenset, prout necessitas vel

vitilas Ecclesiæ postulauerit, quæ verè postulat ut ordinetur, qui habet beneficium, aut capellaniam cum obligatione celebrandi Sacrum, & etiam (ut Congregatio Cardinalium declarauit) ut ordinetur qui in literis aut in virtute magnos fecit profectus; quia is ordinatus erit uilis Ecclesiæ. Præposito autem Generali Societatis Iesu, & delegatis ipsius, concessa est facultas à Gregorio XIII. dispensandi cum suis subditis in interstitiis; quæ cōmunicata & delegata est Prouincialibus, ut constat ex Compendio uorum priuilegiorum, v. Ordinis. §. 3. & noluit ut in eo priuilegio Religio alia communiceat cum Societate: unde quando nostri mittuntur à Prouinciali ut ordinentur, mittuntur dispensati ab ipso in interstitiis, nulla egentes dispensatione Episcopi.

DIFFICULTAS XXIV.

Quo Jure prohibitum sit, sacris & maioribus Ordinibus initiatum, Matrimonium contrahere.

Supponimus, in quo Doctores cōueniunt, sacris & maioribus Ordinibus initiatos, prohibitos esse matrimonium contrahere, & esse inhabiles ad id, ut constat ex Tridentino sess. 24. can. 9. imò ab initio Ecclesiæ Christianæ fuisse prohibitos matrimonium contrahere, constat ex can. 27. Apostolorum, in quo ex Clericis tātum permittitur Cantoribus & Leotoribus matrimonium contrahere; quæ prohibitus post paucos annos videtur contrario līu abrogata quoad initiatos minoribus Ordinibus, & Subdiaconatu, ut dederit ex c. *A multis.* de Aetate & qualitate & ordine, edito ab Innocencio III I dū dicte, Subdiaconatum nō fuisse Ordinem sacram in primitiva Ecclesiæ; quia eo significatur, tunc non fuisse illi annexam obligationem non cōtrahendi matrimonium, ex quo Ordo dicitur sacer, ut satis insinuat in dicto c. *A multis.* Prædicta tamen prohibitus renouata fuit quod Subdiaconos, Diaconos & Presbyteros in Sexta Synodo generali in Trullo can. 6. approbato in dicto c. *A multis.* & modo perseverat in tota Ecclesia, tam Græca quam Latina: & in Ecclesia Latina qui illud de facto contrahunt, incurunt ipso facto excommunicationem maiorem, latam in Clementi vnicā, de Consanguinitate & affinitate; & fuisse inhabiles ad id à tempore Calixti II. dederit ex can. *Presbyteris.* dist. 27. edito ab ipso in Concilio Romano cap. 2.

Hoc ergo supposito, cōueniunt Doctores, sacerdos initiatos, prohibitos esse matrimonium contrahere ex lege Ecclesiastica, sive immediatè & ratione sive, sive mediata, mediante videlicet voto ex lege Ecclesiastica annexo Ordinibus sacris, de quo dicimus Difficultate xxvi.

Est tamen difficultas, An sacerdos initiatus sint etiam Iure diuino positivo prohibiti matrimonium contrahere.

Clichtouæ lib. 1. de Continentia c. 13. Medina lib. 2. de Continentia c. 7. Maior in 4. dist. 24. q. 2. Waldensis de Sacramentis cap. 28. & Franciscus Turrianus lib. de Sexta, septima, & octaua Synodo Generali, in explicatione sexti Canonis (ext. Synodi), docent, sacerdos initiatos, etiā Iure diuino esse prohibitos matrimonium contrahere. Primo, quia dicta prohibitus continentur in Scriptura, quia 1. ad Timoth. 3. dicitur, quod Episcopus sit tantum unius

vxoris vir; & paulò inferioris idem subdit de Diaconis, & ad Titum 1. de Presbyteris. Secundo, quia id prohibetur ab Apostolis can. 27. quem Patres Trullani renouant can. 6. Sexta Synodi Terni, quia in Synodo Neocafariensi can. 1. & in Concilio Romano sub Siluestro can. 19. statuit, ut Presbyter, qui post ordinatiōnem vxorem ducit, ab ordine deponatur: & in Concilio Aurelianensi III. can. 7. idem prohibetur sub pena excommunicationis. Tunc autem non imponit hanc pœnā adeo graues, nisi pro transgressione iuris diuini. Quartò, quia prohibitus haec sancta fuit, & seruatur in vtrâque Ecclesia, tam Græca quam Latina, ergo est diuina, & non purè Ecclesiastica, quia mirum esset, vtramque Ecclesiam in eo conformari, sicut nec conformantur in castitate fernanda ab ordinatis post matrimonium; quia Græci, qui post matrimonium ordinantur, eo vtruntur, & licet, ut dicimus Difficultate sequenti.

Sotus verò in 4. dist. 58. q. 1. art. 2. Bellarmine l. 1. de Clericis, c. 18. Vazquez disp. 248. Aegidius disp. 20. du. 11. & Laymannus c. 11. docent, & merito, sacerdos initiatos non Iure diuino, sed Iure tantum Ecclesiastico, sive mediata sive immediata esse prohibitos matrimonium contrahere. Quid specialiter de Subdiaconis significat Innocentius III. in dicto c. *A multis.* dum ait, Subdiaconum non semper habuisse annexam obligationem continentia, ac proinde non ex Iure diuino. Et id generaliter de Ordinibus sacerdos satis indicat Tridentinum sess. 24. can. 9. dum ait: *Si quis dixerit, Clericos in sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem solemniter professos, post matrimonium contrahere, contrâustumque validum esse, non obstante lege Ecclesiastica, vel zoto, anathema sit.* quia dum sacerdos Ordinibus initiatos non posse licet nec validè contrahere, attribuit legi Ecclesiastica, vel rotulo, nulla mentione facta legis diuina, satis indicat, neutrum ex lege diuina dimanare; quia huius prædicti mentionem fecerit. Et id probatur ex eo, quod nullo sufficiente fundamento constat Deum id prohibuisse; quia non primo, nec secundo aduerterunt; quia his tantum probatur, dictam prohibitionem esse Apostolicam, non diuinam: & id ad summum probatur quanto aduersariorum fundamento. Addimus ad summum, quia Ecclesia Græca & Latina bene possunt conformari ad tradendam & seruandam prohibitionem aliquā, quamvis non diuinam, nec Apostolicam. Quid verò in Concilio Neocafariensi & in Romano id prohibeatur sub dictis pœnis, non cōuincit dictam prohibitionem esse diuinam; quia pro transgressione legis humana, etiam tunc paſſim imponebantur pœna.

Quid verò Ordo facer non reddat personas inhabiles Iure diuino ad matrimonium, & id non irriter, sed tantum Iure Ecclesiastico, diximus Tractatus de Matrimonio, Disp. xvi. Difficultate i.

Quid autem prohibito Ecclesiastico, quia factis initiat prohibentur matrimonium contrahere, & sunt inhabiles ad id, sit rationabilis & scandala, & non patrum congrua ministris altaris (quod hæretici impugnant) ita manifestum est, ut aduersarium non sit id expendere, nec obiectiōnibus hæreticorum satisfacere: id tamen poterit videri apud Vazquez, Aegidium & Laymannum.

Addimus, co ipso quod sacerdos initiat prohibetur matrimonium cōtrahere, etiam prohibetur, ut nican;

Clichtouæ
usus.
Medina.
Maior.
V Waldensis
Franciscus
Turrian.

Tractatus de Ordine.

nicari: quia matrimonium ipsis prohibetur propter copulam; prohibetur autem illis tam matrimonium quam fornicatio intuui obseruantia & reverentia Ordinis; ac proinde peccatum contra dictam prohibitionem est quasi sacrilegium, non contra Religionem, sed contra duliam sacram erga personas sacras.

DIFFICULTAS XXV.

Quo Iure prohibitum est Sacris initiatos vti Matrimonio ante Ordines contracto.

Supponimus, sacris initiatos, anteā coniugatos, saltem Iure Ecclesiastico, siue immediate & ratione sui, siue mediatae ratione voti ex lege Ecclesiastico annexi Ordini sacro, prohibitos fuisse, & ab initio Ecclesiæ matrimonio anteā contracto vti: Clem. Rom. quod significat Clemens Romanus Epist. ad Iacobum fratrem Domini, vel potius ad Simeonem, dicit ait: *Quid si post ordinacionem ministro altaris contigerit proprium innundare cubile uxoris, sacrarium non intret limina, nec sacrifici portior fixe;* quod ab Apostolo Petro accepit et testatur. Idem quoque

Sixtus III. confitat ex Sexto III. lib. de Castitate, & ex Siricio S. Thomas. Papa Epist. 4. quae est in Concilio Tellense, & ex Medina. Conc. Tel. Epiphanius lib. Aduersus heres, Hæresi 59. Epiph.

Hoc ergo supposito, difficultas est, An sacris initiatos post matrimonium contractum, sint etiam Iure diuino prohibiti vti matrimonio anteā contracto.

Franciscus Turrian. lib de 6.7. & 8. Synodo generali in exposit 3. canonis Sextæ Synodi, & lib. 2. de Dogmaticis characteribus, partem affirmatur auctet, quam latissimum probat testimonii Scripturae, Conciliorum, Pontificum, & Patrium, quæ omittimus, quia sunt longæ & facilia, & videri possunt apud Vásquez disput. 2.37.

S. Thomas. Thomas verò 2.2. q. 88. ar. 11. Medina. 1. de Continetia, cap. 7. Bellarmine lib. 1. de Clericis, Vásquez & communiter Doctores partem negavit, tradunt, & merito. Primo, quia nullo sufficienti fundamento constat, Deum sacris initiatos vsum matrimonij anteā contracti prohibuisse. Secundo, quia Græcis sacris initiatis (exceptis Episcopis) licetum fuit, imo & modo est, vti matrimonio anteā contracto; ergo id non est prohibiti Iure diuino. Consequens pater, quia Iure diuino omnes tenentur. Antecedens autem constat ex Stephanus. Papa III. 1. in Conc. Lateranensi, & refertur Conc. Lat. in can. Alter. d. 31. & ex Clemente III. in c. Questionum de Pœnitentia & remissionibus, & ex Innocencio III. in cap. Cum olim de Clericis coniugatis, & ex Concilio Lateranensi sub eodem Innocencio III. ex Græcis & ex Latinis congregato, c. 14. & ex Sexta Synodo in Trullo congregata can. 1.3. vbi illis tantum prohibetur vsum matrimonij pro tempore viciis suis: quod etiam Gregorius libro 1. Epistolarum Epist. 42. docet de Subdiaconis, Sincilia tunc existentibus, & refertur in can. Ante tricennium, distinct. 31.

Prædicta tamen lex Ecclesiastica non vtrandi matrimonio ante Ordines sacros contracto, non solum in Ecclesia Græca, contraria consuetudine abrogata fuit, ut deducitur ex dictis, etiam postea in tota Græcia, aut in aliquibus partibus reuixerit (vñque ad Sextam Synodum, post cuius tempus omnino reuocata mansit) ut indicat Epiphanius Hæresi 59. & Hieronymus Epist. 53. dum supponunt, Clericos non posse vti matrimonio anteā contracto; sed

DIFFICULTAS XXVI. 405

eriam reuocata fuit in Ecclesia Latina ante Concilium Illiberitanum (cui præfuit Hosius Cordubensis, qui etiam præfuit Concilio Nicæno) ut indica- Con. Illibe. tur can. 33. illius, dum innatur primitia prohibito his verbis: *Placuit in totum* (id est pro omni tempore, & non tantum pro tempore viciis suis) prohiberi Episcopis, Presbyteris, Diaconis, & Subdiaconis, positis in ministerio (id est, qui sunt proxime & immediate deferuientes in altari) *abstineare a se coniugibus suis, & non generare filios.* quæ ex tunc permanit & permanet.

DIFFICULTAS XXVI.

Utrum Sacris initiatos obligentur ad continentiam lege Ecclesiastica immediate, an mediante voto.

Supponimus, in quo conueniunt Doctores, sacris initiatos in Ecclesia Latina ad continentiam ab omni actu Venereo teneri.

Est tamen difficultas, Quo tenentur ad id? *Scotus* in 4. dist. 37. q. 1. Paludanus q. 1. art. 2. & *Scotus*, Valentia q. 5. puncto 5. docent, sacris initiatos Iure Paludanus Ecclesiastico & immediate teneri ad dictam continentiam, & non voto. Et in primis teneri Iure Ecclesiastico, probatur, quia alias, qui omnino ignoraret annexum esse votu continentia sacris Ordinibus, aut qui id sciens intenderet non voulere, non contraheret peculiarem obligationem continentia, quod videatur falsum. Quod verò non tenetur voto, probatur, quia qui sacris initiantur, etiam si ab Episcopo de continentia seruanda admoneantur, nullum tamen continentia votum emitunt; ergo ad illam non obligantur voto, quia nemino obligatur voto, nisi à se ipso emisso.

Caietanus Tom. 1. tract. 27. Medina. 1. de Continetia, c. 2. & Vásquez dis. 247. docent, Sacris initiatos non teneri immediate ad continentiam ex lege Ecclesiæ, sed teneri immediate ex voto sacris Ordinibus ex lege Ecclesiastica annexo. Et in primis teneri ex voto, supponi videtur in c. Cum olim, de Clericis coniugatis, & maximè in c. vnico de Voto & voti redempzione, in 6. Quod verò non tenetur immediate ex lege Ecclesiastica, probatur, quia alias Sacris initiatos, qui ad propriam vel ad aliam accederet, dupliciti peccato peculiari, aperadito peccato luxuria, peccaret, vno infidelitas seu irreligionis contra religionem erga Deum, contra votum altero quia irreligionis contra duliam, ratione prohibitionis Ecclesiastice intuui status Ecclesiastici, quod videtur durum.

Egidius de 20. dub. 13. *Rebellus* 1. 3. de *Egidius*. Matrimonij impedimentis, qu. 10. docent, sacris initiatos ad dictam continentiam teneri, non solum voto Ordinibus sacris ex lege Ecclesiastica annexo, si illud saltem implicitè emiserunt; sed etiam immediatae legi Ecclesiasticae.

Et in primis Ordinibus sacris ex lege Ecclesiæ annexum esse votum continentia, conitat ex Gregorio 1. Ep. 42. & refertur can. *Nulum* dist. 2.8. vbi præcipit, ut nullus deinceps Subdiaconus ordinetur, nisi prius se castè vieturum promittat; & etiam ut votum continentia ab ordinandis sacris Ordinibus exigatur: imo in c. *Cum olim*, de Clericis coniugatis, & maximè in cap. vnico de Voto & voti redempzione, in 6. supponitur votum continentia in ipsa Ordinibus susceptione emitti. vbi nomine *votis* nequit intelligi lex Ecclesiastica continentia, ut ex contextu posterioris capituli constat.

Hoc

Hoc ergo supposito, constat, sacris iniciatis ad continentiam teneri voto, quia verè emitunt votū continentiae, si non explicitè, saltem implicitè. Ordinem sacram suscipiendo, quando illum scienter suscipiunt, & dictam annexionem scientes. Ex quo constat ad posteriorem rationem pro Scoto, Paludano & Valencia adductam. Et sanè si sacris iniciati non tenerentur voto continentiae, motus incontinentiae interior, sive voluntatis, sive appetitus sensitui, non esset in illis specialiter peccatum; quia lege Ecclesiastica nequit motus internus prohiberi.

VASQUEZ.

Quod verò etiam teneantur ad continentiam immediatè ex lege Ecclesiastica. *¶* Is incontinentiam immediatè prohibente, negari non potest quoad aliquam; quia in primis lege Ecclesiastica immediatè prohibentur matrimonium contraheri, ut etiam fatur Vasquez n. 100. & constat ex can. illo 27. Apostolorum, id prohibente Synodo Trullana, & numquam abrogato, nisi quoad Subdiaconos & alios Clericos inferiores; renouato tamen intra paucos annos quoad Subdiaconos, & quoad alios Clericos superiores, in Sexta Synodo in Trullo can. 6. approbato in c. *A multis.* de *Aestate & qualitate & ordine.* in d. Ecclesia non solum illis prohibet matrimonium, sed etiam eos reddit inhabiles ad id lege sua immediatè; & non redditur inhabiles voto ipso, ut dicimus *Tract. de Matrimonio.* Disp. xv. & xvi. Eo autem ipso, quod Ecclesia aliquibus prohibet matrimonium, etiam eis prohibet copulam, & quemcumque actum Venereum exteriorè, quem potest; quia propter actus eis prohibet matrimonium; & ob id actus copula, & quemcumque alias Venereus inter affines, quibus prohibuit est matrimonium inter se, prohibentur specialiter, & sunt specialiter peccata.

¶ *Cone. illib.* Et tandem quod legi Ecclesiastica immediatè teneantur ad non contrahendum matrimonium, constat, quia lege Ecclesiastica immediatè id illis prohibetur, ut constat ex can. illo 33. Concilii Illyberitani, recepto à rora Ecclesia Latina.

Vnde sacris iniciatis, qui non voulit adhuc implicitè continentiam, aut quia in infancia ordinatus fuit, aut quia ignorauit annexionem voti continentiae, aut quia intendit non voulere, ad nullam continentiam tenetur specialiter ex voto, tenetur tamè ex lege Ecclesiastica ad continentiam exteriorem, etiam ille qui metu ordinatus (sicut baptizatus tenetur legibus Ecclesia, quamvis in infancia baptizetur, & ex metu, & nolens Ecclesia legibus obligari) quia specialis lex continentiae lata est pro iniciatis sacris Ordinibus. Is tamen, qui ordinatur intendendo non voulere continentiam, non tantum peccat protunc quando ordinatur non voulendo, sed etiam pro tempore sequenti, quoisque aut explicitè aut implicitè voleat; quia ad eam voulédam tenetur tamquā ad aliquid annexum statui, quem suscepit, quod etiam forsan est verum, etiam si quis in infancia aut ex metu ordinetur.

Constat ergo, actum Venereum exteriorem sacris iniciati, qui saltem implicitè voulit, esse triplex peccatum distinctæ speciei, nempe unum luxuria contra castitatem, & aliud sacrilegij contra Religionem, ex qua obligat votum, & aliud quasi sacrilegij contra duliam sacram ratione legis Ecclesiastice id prohibentis, intuitu reverentiae statui Ecclesiastico debet. Addidimus actum Venereum exteriorem, quia interior, ut voluntatis & appetitus, de quo non potest Ecclesia iudicare, non erit pec-

catum contra duliam sacram, quia non est contra dictam legem Ecclesiasticam, quia Ecclesia nequit illum prohibere.

DIFFICULTAS XXVII.

Vtrum Sacris iniciati teneantur tonsuram Clericalem gestare.

Supponimus, gestationem Clerice, seu tonsuram Clericalem, facta in summitate capituli instar coronæ, initia sumptuè à D. Petro (vi aduertit Beda l. 5. Hist. Anglicana, & Germanus Patriarcha Cœ. Constantinopolitanus in Theoria rerum Ecclesiasticarum, Tomo 4. Bibliotheca antiquorum Patrum) qui aut propria voluntate sic est aratus in memoriam corona spinae Christi, aut ab his, ad quos missus fuit ad prædicandum, in ludibrium & illusionem, quod Ecclesia voluit in honorem conuenerit.

Hoc ergo supposito, conueniunt Doctores, Clericos minoribus Ordinibus iniciatis, habentes Ecclesiasticum beneficium; & maioribus iniciatis, quamvis beneficio carentes, teneri tonsuram Clericalem gestare; quia id præcipitur Sacris iniciatis in cap. *Si quis.* de Vita & honestate Clericorum & minoribus Ordinibus iniciatis beneficium habentibus in c. *Joannes.* de Clericis conjugatis. Et idem præcipitur virisq; in Motu proprio edito à Pio V. super reformationem Cleri Vrbis (& idem est de habitu Clericali; quia etiam id est præcipitur in cap. pænult. de Vita & honestate Clericorum & in Clementina, *Quoniam*, eodem titulo) Clericos vero minoribus iniciatis carentes beneficio, non teneri tonsuram Clericalem gestare; in dho, quod bigami sunt, non posse, ut constat ex cap. *Aliationis*, de Bigamis, in 6.

Est tamen difficultas, An Clerici tonsuram gestare obligati, peccent mortaliter eam non gestando.

Caietanus v. *Clericorum peccata*, docet, predicos Clericos non peccare mortaliter ex vi præcepti, secluso contemptu & contumacia, non gestando Clericam seu tonsuram instar corona, quia generaliter existimat præcepta humana ex vi sua, secluso contemptu & contumacia, non obligare lib. mortalit. In hoc tamen fundamento manifeste fallitur Caietanus, ut contra ipsum docent communiter Doctores in Tractatu de Legibus.

Panormitanus in c. *Si quis.* de Vita & honestate Clericorum, Angelus v. *Clericus* 4. num. 1. & Narrarius c. 25. n. 100. *absolutè & absq; villa limitatio* docent, Clericos predicos peccare mortaliter non gestando Clericam, seu tonsuram instar corona; quia est omisio rei grauis præcepta.

Silvester v. *Clericus* 2. n. 2. *Armilla n. 11. Vasquez* lib. disp. 250. n. 24. *Reginaldus lib. 30. c. 2. Laymannus* lib. cap. 12. puncto 6. & communiter Doctores, docent, predicos Clericos, ex vi dicti præcepti, posse peccare mortaliter, non gestando Clericam, seu tonsuram in modum corona; sed de facto non peccare mortaliter, nisi quando mora temporis, in quo non gestatur, est adeo notabilis, ut detur occasio vilipendi statum Clericale, & merito; quia id præcipitur Clericis in honorem status Clericalem, ut non vilipendatur, ac proinde ex hoc fine desumenda est grauitas & leuitas trahgessionis huius præcepti, quia, attentè mora tēporis, & attento consueto modo, discernenda est a arbitrio prudētis. Vnde quamvis res præcepta dicto præcepto sit grauis ex obiecto, id est possit esse grauis; de facto tamen potest esse leuis ex paritate mora temporis.

R. P.